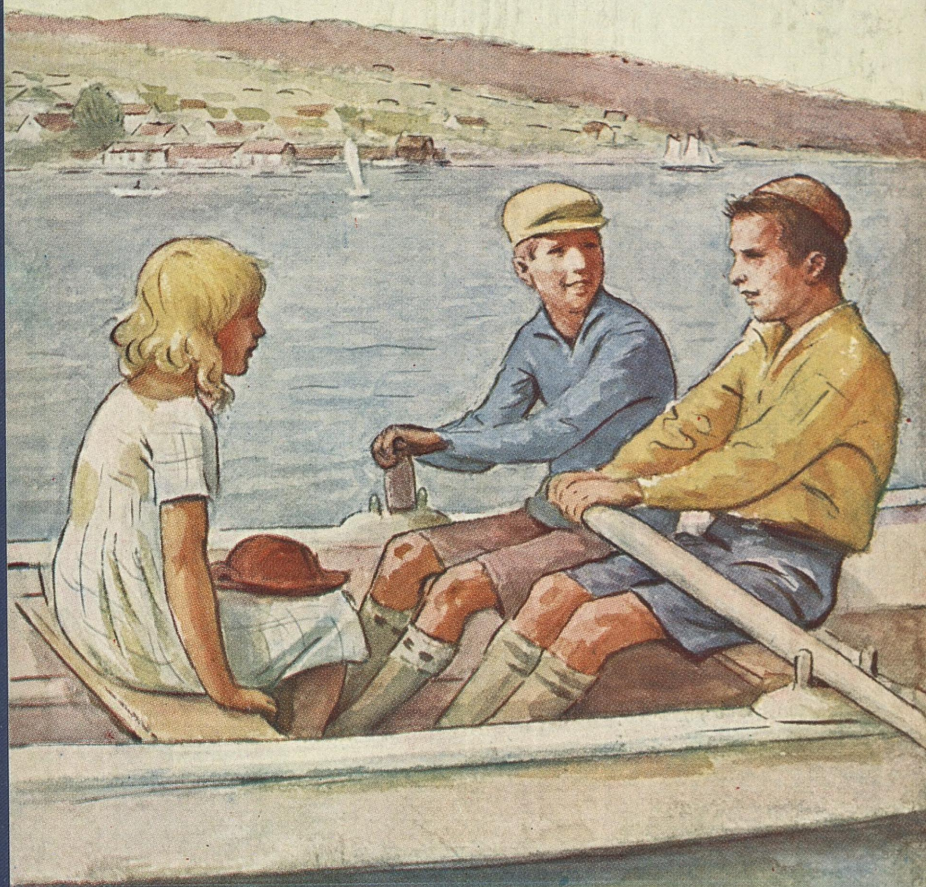

LOUISE HORN:

Glade Sommerdager

Ein N.

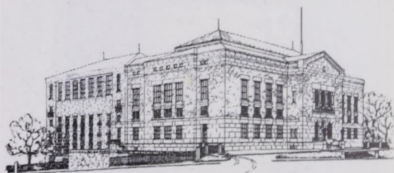
N.W. DAMM & SØN, OSLO

$\frac{N. A.}{A.}$ c 6321.

87GA65195

Ex Libris

Nasjonalbiblioteket

GLADE SOMMERDAGER

LOUISE HORN

GLADE SOMMERDAGER

FORTELLING FOR BARN

N. W. DAMM & SØN, 'OSLO

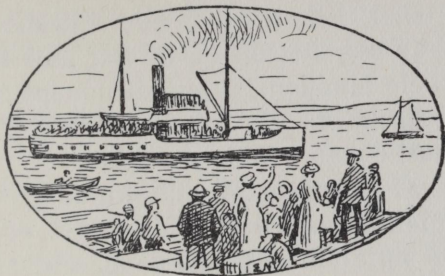
LIE & CO'S BOKTRYKKERI
OSLO 1929

INNHOLD

	Side
Nedover til Åsgårdstrand	9
Sommerdager	15
Karusell i Bakkåsen	30
Spøkeri og trollskap	38
Takk for sist	50
En rotur	63
I veldedig øiemed	73
Hos sigøinere	81
Stor svømmeopvisning	95

Kjære Lillebeth!

*Du ber mig så ofte fortelle
frada mor var liten — vær så
god — her har du en stubb!*

NEDOVER TIL ÅSGÅRDSTRAND

«Beth, du må stå op, klokken er over 8!»

Beth rørte sig ikke.

«Men du må op nu, du vet det er eksamensfest idag!»

«Å la mig være da, jeg er så trett så!»

«Kom Per,» ropte mor, «så tar vi og setter henne op på en stoll!»

Per var påklædd alt han, — han hadde den fine dressen på idag og til den syntes han alltid han trengte litt lengere tid. Særlig slipset var vrient å få til.

«Sett vekkeruret i øret hennes,» svarte han inne fra spisestuen.

«Nei tusen takk, jeg skal nok greie mig selv,» gjespet Beth.

«Blev du ferdig med pakkingen igåraftes da mor?» spurte Per.

«Å gid,» Beth spratt op, «det er sant, vi skal jo reise idag jo!»

Beth, eller i høitidelig tale Elisabeth, var snart 10 år, Per nettop 13, og når mor kom til, var det hele familien. Faren, disponent Malling, var død da barna var ganske små. Per kunde såvidt huske ham, Beth slett ikke.

Dette var femte sommer de skulde til Åsgårdstrand. Men nu var det 2 år siden sist, og derfor gledet de sig dobbelt denne gang. Først skulde barna til eksamensfest på skolen og kl. ½3 gikk dampbåten.

Da Beth skulde ta på sig den nye hvite kjolen sin, blev hun med ett ganske alvorlig.

«Mor,» hvisket hun — hun vilde ikke Per skulde høre det, «tror du jeg våkner til neste år?»

«Våkner — hvad mener du med det?»

«Å — du vet det som frøken og du snakket om!»

«Ja da,» smilte mor, «du får være flittig med leksene dine, så blir du nok flink du også!»

Det knep for Beth å bli flyttet op i år, dertil hadde hun vært for interessert i alt annet enn leksene, og hun hadde studert svært på, hvad frøken mente med at hun ikke var våknet ennå. Det var så leit å tale om det også, syntes hun, for hun forstod godt det måtte være galt at hun ikke ennå var våknet.

Per var så flink han, det var aldri noget i veien med ham, men det verste var at på den måten blev mor meget mere glad i Per, det var hun aldeles sikker på.

«Du har det i benene du,» pleide mormor si, for i dansen og på skøiter var Beth alltid den første.

At de hadde leid i Åsgårdstrand i år igjen, var hovedsakelig for hennes skyld; hun kunde ikke svømme ennu, og det syntes mor var så utrygt. For 2 år siden var Beth falt ned fra den lange badehusbroen ute ved Fjukstadskogen, og hadde ikke mor vært med og hoppet etter henne var hun nok druknet, for det fantes ikke folk i nærheten. Beth var 2 ganger under før mor fikk tak i henne, skjørtene hadde tullet sig om armene hennes, og siden den tid hadde de begge rent skrekk for vann. «Men i sommer skal Beth bli riktig flink til å svømme, så får vi prøve å glemme den historien,» hadde mor sagt.

«Du, mor, Nils kjøpte snøre først igår aftes, og hadde enda meget igjen å pakke — bare han ikke somler med kofferten!»

Nils var Pers beste venn og invitert med til Åsgårdstrand for sommeren.

«Å nei du, Nils kommer nok tidsnok, jeg var oppe hos fru Klem igår og så kofferten hans, den var så ordentlig og pen — og alene hadde han gjort det alt sammen.»

«Ja så, — ja naturligvis, det var vel «nydelige greier,» mumlet Per.

Han syntes nok Nils var en svært hyggelig gutt, men alle disse utmerkede læresetningene og hentydningene fra mor kunde hun nu gjerne

holde måte med da. Nils var nesten pertentlig og hadde til overflødighet «nydelige greier» til munnhell.

«Vil du ha følge med mig, får du komme nu, Beth,» sa Per og reiste sig.

Mor stod ved vinduet og så efter Per og Beth da de gikk bortover gaten. Per var riktig en kjekk og snild gutt, ikke særlig stor for sin alder. De store øine var blå og gløgge, i godt humør var han alltid, trallet, plystret og sang — men han hadde et eget kast med hodet, når han sa sin mening; — han visste nok hvad han vilde, den gutten. Beth var snild hun også, lignet broren mest på de store blå øinene. Skøieraktige var de, og en mengde viltre, gule krøller stod som et brus om de små ansiktene.

*

Dampbåten lå en evighet ved Hortens brygge, syntes barna. Det var da også irriterende å ligge sånn stille og bare se på Åsgårdstrand. Båten var stuvende full av passasjerer, og til Åsgårdstrand skulde de omtrent alle.

En av stamgjestene der, fru Sundt, hadde fem viltre gutter å passe på. Reisen nedover syntes hun alltid var verst, for var de først der nede, lot hun gjerne guttene greie sig selv. «Det er jo så langgrunt, — og så får jeg stole på Vår Herre og på Andersen,» sa fru Sundt.

Andersen nede ved bryggen fikk ved feriens

slutning gjerne et par bukser og det hendte også en bonjour — efter Sundt, for å ha et øie med guttene.

Per hadde lovet å ta sig litt av fireåringen Arne, som for øieblikket satt stille og så beundrende på niåringen Rolf, der benyttet anledningen mens moren var nede til å balansere på rekken.

«Pass dig gutt, ellers detter du ut,» sa Per.

Like ved Arne satt en nervøs, giktisk dame, som skulde til Åsgårdstrand for å gytje. Hun mumlet noget om «fæle unger» og «elendig opdragelse».

«Å er det hu sier, Per?» spurte Arne. Per var hans ideal, og Per måtte vite alt.

Klokken ringte, — og Rolf kvakk i så han trimlet ned på dekket.

«Det var broren min det,» hvinte Arne henrykt.

Den nervøse dame rykket til, men sa intet da fru Sundt nettop kom bort for å se hvad det var i veien med Rolf. Arne satt en stund og stirret stivt på damen; — endelig kom det dypt interessert: «Åffer har a skjegg, Per?»

«Nei, nu får du snu dig, Per, — se der er Åsgårdstrand!» sa Beth, hun kunde se på ansiktene at det nok var heldigst å forandre tema.

«Og der er Borre kirke,» sa mor, «ligger den ikke vakkert, Nils?»

Og eftersom de kom nærmere, kjente de alt:

Fjukstadsbogen, Blåbæråsen, «Sofaen» — målet for aftenturene, og hvert lite hus med hvitmalt stakitt og fiskegarnet til tork utenfor på bakken. Alt var så velstelt og fint til «gjestene» skulde komme.

«Der er Andersen!» skrek Rolf, han kjente de stripete buksene efter Sundt lang vei; — og da de lå ved bryggen, var det ikke måte med gledelige gjensyn.

«Å nei, er det inte a Beth, da!» sa Josefine.

«Å ja, å stor hu er blitt, da!» sa Justine.

«Se på'n Per, å'n er veksi!» sa Lorentz.

«Ja, velkommen til Åsgårdstrand, da!» sa Hjertine — og opover hele veien traff de gamle venner.

«Men kjenner dere alle sammen dere, da?» spurte Nils.

«Å ja, vi har jo vært her i så mange år!» svarte Beth voksent.

SOMMERDAGER

Nu fulgte herlige dager. Litt ruskevær var det til å begynne med, men det var aldri verre enn at barna kunde bade hver dag for det.

Beth hadde sin beste venninne Henny Jørgensen, og de to møttes alltid på badehuset. Ellers foretrakk hun som regel guttenes selskap, men det var jo ikke alltid de vilde ha henne med sig.

Oppe i åsen var de begynt å bygge hytte alt første dagen. Lorentz, sønn til snekkeren, hjalp dem. Det blev en riktig fin barhytte. Store grankvister blev stukket i jorden og mindre kvister flettet ut og inn mellem de store. En sofa av torv og mose laget de også.

Det blåste svært der om morgenen, men utover dagen stilnet det gjerne, og da holdt de selskap. Mor blev bedt, hadde appelsinsaft med sig, Beth blev sendt til bakeren for å kjøpe snipper og da Dina engang overrasket med vafler skal jeg si det blev stas og kalas.

Men i lengden var ikke dette noget for guttene. De hadde jo fiskesnører med sig — men å komme utpå i båt var det ikke så ofte an-

ledning til. Og snart fant de på noget nytt som de i begynnelsen syntes var ennu morsommere.

Det som de blev lengst ved, var å leke med småbåter og molobygning ved stranden.

Så fikk de Lorentz til å hjelpe sig med å spikke båter og mor og Beth blev satt til å sy seilene. Når så havnen var bygget og hele flåten av hel- og halvdekkere, prammer og joller lå der, var jubelen stor. Men efter en stormnatt var hele flåten vekk — og så gjaldt det å finne på noget nytt igjen.

Og det var ikke vanskelig, for nu var varmen kommet i været.

*

Maren badekone hadde det stritt nok, for barna var nesten ikke til å få op av bassenget igjen når de først var kommet nedi.

Beth hadde såvidt sloppet korkebeltet og svømmet forsiktig mellom tauene; men det var ikke fritt for at det ene benet «ankra litt», som Maren sa.

Vesle tykke Arne satt på den midterste trappen og ventet på mamma'n sin. Hun var ikke ferdig med å klæ av sig ennu og han hadde ikke lov å gå uti alene.

Han så meget interessert på svømningen. Myggen hadde vært slem med ham og han satt og skubbet og klødde sig hele tiden.

«Her har du et korkebelte,» sa Maren — og slengte ett bort til ham.

Arne så på Beth som greide sig uten, og svarte karslig med dyp stemme: «V'ikke ha slikt filleri!»

«Nei, hvor stor du er blitt på det idag da, kanskje du flyter du som er så tykk,» sa Henny, som plasket nedenfor trappen han satt på.

«Er ikke tjukk!» — Arne strevde med et myggestikk bak i nakken.

Beth kom op på trappen til ham og vilde hjelpe: «Å stakkars dig da — jeg skal ta spytt på, jeg.»

«Grisen,» svarte Arne og slo efter henne; — men hun satte sig rolig ned ved siden og gned ham i nakken.

«Men hvor deilig det lukter av håret ditt da, Arne, — har du fått eau de cologne du da?»

«Nei — det lukter av barberer'n bare,» svarte Arne, «klipte håret igår.»

«Å gid — får jeg kjenne!» ropte Henny, hun krabbet op og snuste i håret hans. Men da blev Arne sint:

«Vil du la bli mig du — du får ikke lukte bort alt det goe, — Beth skal få lov, — men ikke du.»

Så kom mamma og tok Arne med bort på det «laveste».

Det var ikke mere enn såvidt haken var over vannet, når han stod bunnen; men hadde Arne sagt nei en gang til korkebeltet, kunde ikke all verdens mammaer få ham til etterpå å ta det på. Han greide sig med et av tauene idag.

Nu hadde han endelig villet ha badedrakt, og moren hadde tatt et forklæ på ham. Hvis hun forglemte sig og kalte det forklæ var hundre og ett ute, og han tok det ikke på; men kalte hun det vest vilde han gå med det, for vest var jo noget alle store gutter hadde, — og nu var vesten blitt til badedrakt.

«Nei, gratulerer med ny vest da, Arne,» ropte Sigrd Olsen, — hun kjente til historien om Arnes forklær. — Arne skjøt underleben frem:

«Det er ikke vest — det er badedrakt!»

«Om forladelse — jeg trodde forresten bare det var småpiker som hadde badedrakt; — men — du er jo så liten ennu du, at du får lov å bade på «dametid».»

Han svarte ikke, — bare skjøt underleben

ennu lengere frem, holdt i tauet og sparket så vannspruten stod høit.

«Mamma — jeg vil op!» ropte han litt efter.

«Men vil du op alt nu da, — du som er så glad i å bade?»

Men da han hadde klædd på sig og moren vilde ta ham i hånden for å gå, stakk han i å stortute.

«Jeg vil ikke leie jenter!» Og dermed pilte han innover broen alene.

*

Per og Nils satt nede i haven og spikket på en halvdekker.

«Nei — nu er jeg så svett, gett, at jeg tror jeg kan pumpe denne båten!» sa Nils.

Han hadde en egen måte å dra ordene så lange, Nils, det blev så ettertrykkelig alt hvad han sa.

«Isch, det er noe filleri,» svarte Per og slengte masten han spikket på fra sig, — «gid jeg var voksen!»

«Åffer det?»

«Jo — borte på stranna så jeg noe rart, kan du tro, — først syntes jeg det røk så besynderlig bakom en stor sten, så hørte jeg et reall plask, men jeg så ingenting. — Vet du hvad det var?»

«E bikkje vell!»

«Nei, først trodde jeg det var en sel, gett, —

men så var det bare han tykke Meier som lå der splitter naken og røkte, og rett som det var så jumpa'n uti. Han hadde gjemt sig så godt mellom to store stener at jeg ikke var god for å se'n før jeg var like inn på'n!»

«En behøver da ikke være voksen for å gjøre det,» mente Nils.

«Jamen du vet jeg får ikke lov å røke jeg!» kom det betenksomt fra Per.

«Å blås, det skal jeg gjøre det,» sa Nils.

«Og jeg få lukten bare? — Sier så mange takk!»

«Fømmeln, kom nu, det var jo du som begynte jo — jeg behøver vel ikke røke jeg heller vell!» Nils ruslet alt opover mot veien.

«Pst — vent da,» ropte Per, «ser du ikke «Olafen min» da, han vil du vel ikke ha med dig!»

«Isj — han henger nu efter oss støtt også!» Nils huket sig ned bakom gjerdet.

«God dag, Per!» nikket «Olafen min» litt flau, han hadde nok sett Nils gjemme sig, men han kunde jo ikke gå forbi Per uten å hilse.

Per syntes synd på denne gutten som alle gjorde narr av, og gav sig i prat med ham. Litt efter ruslet de bortover alle tre.

Olaf var 14 år og eneste barn. Sykelig hadde han vært i opveksten og så nærsynt at han alltid gikk med briller. Mamma eller en dadda hadde han hatt med sig bestandig. Prøvde han

sig somme tider til noget på egen hånd, var moren alltid efter ham med et engstelig: «Men Olafen min da!» —

«Hvor hadde du egentlig tenkt dig hen?» spurte Nils.

«Å — ikke noget sted,» kom det litt usikkert.

Han likte best å rusle på egen hånd han, og borte i Fjukstadskogen hadde han en lun plass nede ved stranden hvor han pleide sitte og lese, og der var det stående avtale at moren skulde finne ham.

«Har du nytt slips du da?» spurte Nils og tok bort i det. Olaf trakk sig litt unda, men svarte ikke.

«Hvad er det du leser nu da?» Per så på boken Olaf hadde under armen.

«Å, det er ikke noget videre,» han klemte boken fast inn til sig — den vilde han ha for sig selv.

«Er det ikke noget videre?» vregte Nils og vilde rive boken fra ham.

«Å nei — la'n være da,» la Per sig imellem.

2 N.

Nils var alltid så kjekk på det han, især når det gjaldt Olaf.

Litt bortenfor gartneren bøide Olaf ned fra veien.

«Ja — farvel da — her ned skal jeg!»

«Det var godt vi blev kvitt'n,» mente Nils, — nu var de like ved badestedet deres også. De hadde ikke mere på sig enn hvad alle kunde se, så avklædningen var snart besørget.

«Jeg er sikker på Olaf har underbukser på sig,» sa Per.

«Det er forresten nokså lurt med de underbuksene, gett, — tante Ki skulde bli med op til skredderen, da jeg prøvde den nye dressen min, og tror du ikke jeg strøk av mig hele ha-bitten da, — jeg husket sandelig ikke på at jeg ikke hadde noget under; — det var forresten verst for tante, stakkar, hun blev så rød som en kokt hummer, gett, — og slik som hun brukte sig siden da, — hun skulde så visst aldri gå med til skredderen mere.»

«Se — så — nå er jeg ferdig,» Nils la forsiktig klærne sine op på en høi sten, «gå nu du først op litt og prøv om du kan se mig, når jeg legger mig bakom denne stenen her!»

«Nei da — det er umulig,» forsikret Per. Så var det Nils's tur til å se efter, og dermed var alt i orden.

«Gu' veit å'n ska' med klær, du Per, — var

det ikke for jentenes skyld skulde en aldri ha det!»

«Ja — jenter er noe herk,» kom det i dyp overbevisning fra Per. —

De hadde vært uti 2 ganger alt og lå og tørket sig i solen, men stenene var så ophetet at de måtte holde sig like i vannkanten.

Olaf satt og så utover fjorden som lå blank og stille. Han tenkte alltid på så meget, — hadde i grunnen alltid gjort det. Kamerater hadde han omtrent ikke. Den han likte best var Per, men han hadde så mange andre venner han. På skolen likte han sig godt. Han var flitig og flink, ja svært flink i de fleste fag, og lærerne var hyggelige mot ham; men i frikvar-

terene blev han gående alene der også. Nu begynte han nesten å tro det skulde så være, — han var vel en slik en som ingen likte. At de kalte ham for «Olafen min» og «oldefar» visste han og forstod han grunnen til. Han var jo ikke av den sorten som pratet så meget, så nogen hygge var det nok ikke ved ham, men hvorfor de alltid gjorde så narr av ham, det skjønte han ikke. Kanskje det var for brillene — men det var da ikke hans skyld at han hadde dårlige øine. —

Stakkars mor, han visste så godt det var kostbart for henne å være her nede, men hun gjorde det for at han skulde få sjøbad — og litt moro. Barneballer og slikt noget var han like glad med — men han kunde nok ha lyst til å være mere sammen med Per, men så kom alltid Nils med og han gjorde så narr av ham støtt, og — nei — det var nok best å være alene allikevel — med mor.

Og han tok frem boken sin. Og leste. —

Plutselig for han op ved et høit vræl borte fra stranden. Det måtte være noget i veien med guttene og han sprang i retning av stemmene.

Der stod Nils med en lang kjepp i hånden og karet i noget nede på jorden. Han hadde fått på sig klærne sine, men Per var uti ennu og huket sig ned på langgrunn så godt han kunde, — for oppe på veien kom en hel flokk med damer — og en av dem var barnehave-

lærerinne på Pers skole. Han kjente henne lang vei på den ildrøde kjolen hennes. Og skjeggdamen fra dampbåten var også med.

«Å er det for noget?» skrek Olaf — han så ikke damene og trodde minst det gjaldt livet.

«Jo, det er nydelige greier — se her, gett,» svarte Nils. Han holdt Pers bluse op på kjøpen.

Olaf som var nærsynt, så ikke noget rart ved blusen og gikk like bort og tok i den.

«Er du gælen du da, den er jo full av maur jo!» skrek Nils. Maur og katter var det verste Nils visste.

«Det går vel an å få dem vekk vel,» svarte Olaf rolig — og gav sig til å riste blusen.

«Nå kryper dem på dig — det yrer, gett, — ser du ikke den fæle, brune, blanke, digre der med de lange følehorna da — esj da, gett, — riv av dig vel og gå på sjøen!»

«Å stakkar, den er vel ikke så farlig,» lo Olaf og børstet den av sig. Så tok han Pers plagg under behandling, ett for ett, og snart var alt i den smukkeste orden igjen.

«Vær så god Per, nu er det hverken maur eller damer her!» ropte han ut til Per.

«Tosken,» mumlet Nils — tok tøiet og bar det bort til en annen sten — «du får da ikke la det bli liggende; du kan da vite mauren kryper på igjen der!» Han syntes nok det var litt flaut

at Olaf hadde ledd av ham. Men han lot som ingenting.

Per klødde på sig.

«Adjø, farvel, for siste gang jeg avskjed med dig tar,» sang han og helte en maur ut av skoen sin.

«Ja — maur kan jeg altså ikke tåle ser du,» begynte Nils undskyldende til Olaf — «takke mig til en real okse da, den kan en da føle og ta på — men disse elendige små —» han brøt plutselig av og så bortover veien. Der kom hele dameflokket i vill flukt og etterpå — den spraglete koen til Justine Syversen. Damene skrek som de var besatt — hun i den røde kjolen verst, og jo mere de skrek — dess ivrigere blev koen.

«Spring til siden — bråsnu,» skrek Per i. Han hadde ikke vært på fjellet ifjor for ingenting. Men damene var for langt vekk ennu, de hørte det ikke.

«Herregud — de kan jo rent sprengje sig,» sa Per, snappet kjeppen fra Nils og løp opover.

«Spring til siden da vel — snu da vel,» skrek han igjen. «Fly inn i skauen!»

Men damene hørte ingenting. Per hadde litt hjerteklapp, men han vilde ikke den småguttelærerinnen skulde si etterpå at han bare var en guttunge som ikke kunde hjelpe dem. Han stilte sig midt i veien, og med løftet kjepp tok han imot hele flokken.

«Inn i skauen med dere!» kommanderte han, og dermed gikk han like mot koen og brukte en kjeft på den som han vel aldri selv hadde hørt

make til. Koen bråstanset og så dumt på den vesle gutten med den store kjeppen.

«Vil du pakke dig du di' fillemer, ditt bakbest, ditt rumpetroll — vil du —,» og dermed snudde koen langsomt om og ruslet tilbake igjen. Det var den ufordragelige røde kjolen den hadde løpet etter, men den guttungen hadde den da virkelig ikke noget med.

Per stod en stund ganske alene og så sig om.

«Borte — alle sammen — vekk som e' sviske, gu'veit å det blev av dem!»

«Å, de kommer visst ikke igjen før imorgen,» svarte en stemme oppefra. Det var Olaf som kløv ned fra et tre. Klyve var ikke hans sterke side, men idag var han kommet utrolig fort op.

«Var det bare en ko da, Per? Jeg hørte ikke annet enn noen fryktelige skrik jeg, du vet jeg ser så dårlig, og så trodde jeg det var hele Fjukstadbølingen. Forresten, dette var knakende godt gjort av dig, Per, — du er den kjekkeste gutten jeg kjenner!» Per syntes Olaf skinte så rart i øinene, eller kanskje det bare var i brillene. Han gikk bort til Per og rakte hånden frem.

«Ja — du er en orntli hyggelig gutt du også,» sa Per — han klemte Olafs hånd så det gjorde vondt.

«Det er da fælt sånt leven damene holder her på veien,» sa Nils. Han kom plystrende med luen langt bak i nakken.

«Men — åssen er det du ser ut da, gutt?» spurte Per. «Er du falt i vannet du da?» Nils var våt langt opover.

«Ikke spør'n mere da,» hvisket Olaf, «han vilde jo jeg skulde gå på sjøen for mauren, så du skjønner vel hvad det er *han* har gjort for kua!»

«Pent vær idag — gad visst hvad vi skal ha til middag!» sa Per.

KARUSELL I BAKKÅSEN

Det var sist i juli. Morellene og kirsebærene begynte å modnes, og i trærne hang og satt unger, åt, pratet og surret, akkurat som humlene hadde gjort da trærne stod i blomst. De som hadde leid sig et lite hus for sommeren og holdt sin egen husholdning, syltet om for middagen og holdt eller gikk i bærslag om eftermiddagen.

Beth og guttene nød ferien — høstet kirsebær og spiste syltetøiskum. De hadde hatt en riktig bæreri, plukket opimot 30 liter bringebær som de solgte til fruene, og hadde tjent sig store penger. Og god bruk hadde de for dem. Det var nemlig kommet karusell i Bakkåsen til 10 øre kjøreturen.

Det var søndag like efter middag.

Fru Sundt og Arne kom gående fra hotellet, hvor de hadde spist middag. Arne var mett og blid — og i den røde matrosblusen sin så han presis ut som et amerikansk eple. Ved middagsbordet hadde han vært ugrei. Nogen reker han hadde fisket, hadde han lagt i vannglassene til naboene; det hadde han fått skjenn

for. Til dessert hadde det vært plommegrøt og i Arnes porsjon lå et stykke av en kanelstang. Den hadde han tatt med fingrene og slengt på gulvet med et: «Liker ikke sigarstumper og brennmaneter i grøten min.» Ved bordet hadde de ledd, men det blev han ikke bedre av. Litt av plommegrøten var sølt på blusen, og da moren vilde ta på ham vesten blev det rent ille. Det var uheldigvis make til den som var døpt om til badedrakt, og han protesterte høilydt mot å ha badedrakt på sig til bords. Moren hadde måttet kjøpe sig til lydighet ved å love ham en karuselltur, og nu gikk hun og studerte på hvordan hun skulde få innfridd sitt løfte.

Piken hadde hun gitt fri. — Hun selv hadde liten lyst til den turen, men fikk naturligvis bli med når hun hadde lovet det.

«Der er gutta!» ropte Arne og sprang fra moren. Han hadde fått øie på Per og Nils som lå ute på bakken. Beth var ikke ferdig med desserten sin ennu. Hun satt på gjerdet og spiste moreller.

«Mor'n, tjukken!» sa Per.

«Jeg skal på karusellen jeg,» svarte Arne, han lå sig ned på bakken han også og sparket med det ene benet, nøiaktig som Per hadde gjort.

«Nei — går du med jenter idag da, Arne,» lo Per.

Guttene spratt op og hilste på fru Sundt.

«God dag, barn, skal dere til karusellen i eftermiddag da?» hun håpet på følge til Arne.

Guttene så bort på Beth. Javisst skulde de i Bakkåsen, men å dra på den vesle gutten hele eftermiddagen var jo rent å spolere turen.

Beth spiste svært ivrig. — Egentlig var hun riktig glad i lille Arne også; — men — nei — å være barnepike sånn —

«Vet ikke jeg,» drog hun endelig på det. Hun måtte jo svare noget.

«Kan ikke dere ta Arne med opover da, så skal jeg hente ham siden,» foreslo fru Sundt.

Jo naturligvis -- det var jo ikke noget å gjøre ved det — det gikk jo ikke an å si nei heller, syntes de.

De gikk benveien opover.

Arne tok så lange skritt han bare orket for å kunne følge med.

«Går vi for fort, tjukken?» Per var den eneste som fikk lov å kalle ham ved det navn.

«Nei da — men det er så fælt varmt så!»

Å gå med gutta var nok det grummeste Arne visste, så han fikk bare henge i, tenkte han, ellers fikk han ikke lov en annen gang.

Litt ovenfor Blåsenborg møtte de to småpiker. De kom nedover igjen alt og ropte lang vei:

«Det er ikke nogen karusell idag, konen er alene og har ingen til å hjelpe sig!»

«Det var nydelige greier,» sa Nils. Men de

fikk da undersøke litt nærmere hvordan det hadde sig.

Jo da — det var riktig nok det. Konen gikk der rent utav sig hun. Mannen og sønnen var reist på fiske lørdagskvelden sent og var ikke kommet hjem ennu — og nu visste hun hverken ut eller inn. Hittil var det bare kommet nogen barn, men det kom nok flere siden.

«Bare jeg kunde få nogen sterke gutter til å trekke karusellen,» sa hun, «så skulde nok jeg greie resten!»

Per og Nils så på hverandre.

«Skal vi gett?» hvisket Per.

«Ja — det var greit!» svarte Nils.

Konen så prøvende på dem. Å jo — de kunde jo forsøke, mente hun. Så svært tungt var det jo ikke så lenge det bare var barn som satt på.

«Ta i og dra!» sang Per.

Det var det første taket det gjaldt, for var karusellen først kommet i gang gikk det galant siden.

Arne og Beth fikk kjøre fritt så meget de vilde, og det gikk utmerket i to turer.

«Nei — jamen må vi ta oss en pust,» mente Nils — de var nu ikke mere enn 13 år da, og uvant arbeide var det også.

De satte sig på bakken og pustet ut. Konen var svært blid og bad dem endelig hvile sig. De skulde få god betaling for hver tur, sa hun.

«Å Gud hjelpe oss — det svartner med folk,» sa Per — han så et helt følge med voksne og barn nede i bakken, og i spissen kjente han lang vei: — tykke Meier — og enda tykkere fru Dahl.

«Vi greier det aldri i livet, gett!» sukket Nils.

«Å — kjerringa får hjelpe oss,» mente Per. Da følget kom nærmere, så de at Olaf også var med.

«Tror du han orker noget?» hvisket Per.

«Nei — så sandelig om jeg spør'n; da vil jeg heller dra på både ham og kalosjene hans!»

Det var ikke fritt for at Nils var blitt litt sjalu på Olaf.

Beth hadde fått sitt å gjøre hun også. Konen hadde en liten unge og en kaffekjel som skulde passes. Imens gikk Beth rundt og samlet 10-øringer.

Arne hadde først prøvet å sitte på en hest, men da holdt han på å falle av, så nu satt han trygt i en sofa. Søvnig var han også.

«Nei — er det dig som har karusellen idag da, Beth?» sa fru Dahl. Hun var varm efter turen og viftet sig med lommestørklæet.

«Å — jeg bare hjelper litt jeg. Skal det være en billett?»

Naturligvis, det var jo meningen det.

Fruen seilte bort og satte sig i en sofa så det knaket i hele karusellen.

«Det er utmerket plass til Dem også, Meier!» ropte hun.

Meier så ut til å betvile det litt — men han var jo fru Dahls middagsgjest, og syntes visst ikke det gikk an å mukke.

«Gå unda,» hvisket Per, han tok Beth i armen og rev henne vekk fra karusellen, «ser du ikke de velter da!»

«Å — det er ikke plass til'n,» mente Nils. Men sandelig fikk Meier klemt sig ned allikevel da.

Per stod med hendene langt ned i bukse-lommene og så på dette.

«Men — at De ikke ser, at hele greia står på skakke da. Du får gå bort og be dem fløtte sig fra hverandre, Beth!»

Ja — Beth gikk bort og neide så pent hun bare kunde:

«Dere vil vel ikke være så vennlige å flytte dere litt fra hverandre vel, for hele karusellen står på skakke, og det er min bror som skal dra dere!»

Hun syntes det var litt leit å si det, men de bare lo og Meier gikk over til den annen side med en gang.

Det var to voksne til også og fire barn, så det skulde sandelig knipe om guttene orket det denne gang.

De prøvde først en gang. Nei — karusellen rørte sig ikke av flekken.

«Få fatt i kjerringa,» hvisket Per til Beth, «men rapp dig!»

Konen kom — men det hjalp ikke med henne heller. Karusellen stod bom fast.

Per blunket til Nils. Så gikk han like bort til Olaf, som hadde satt sig på bakken et stykke borte.

«Du Olaf — vil du tjene dig en jobb?» begynte han.

Olaf så op.

«Hvordan det?»

«Vil du hjelpe oss å trekke — vi har påtatt oss noget arbeide her i eftermiddag, ser du!»

Olaf vilde gjerne hjelpe til han.

Så stilte de sig op, en ved hver bjelke.

«Spytt i nevene og dra i!» kommanderte konen — «en, to, tre!»

Og alle fire bøide sig og satte all sin kraft inn på et veldig tak. Og sandelig gikk det. De fikk ordentlig fart, fortere og fortere. Karusellen knirket og gav sig i alle ender og kanter og ungene hylte av fryd.

«Driv på, gutter!» ropte Per.

Plutselig hørte de et hvin. Konen skrek «stopp!» men de hadde slik fart på, at de seilte rundt flere ganger før de fikk stoppet.

«Det var da en Guds lykke at Meier flyttet sig,» sa Nils, da han fikk se, hvad der var i veien.

Stakkars fru Dahl. Hun var ikke av de sjø-

sterke, og farten hadde vært rent for voldsom. Hun måtte inn i huset til konen og stille på sig — og det var visst ikke fritt for hun fikk sig en kaffetår også.

Vesle Arne var blidelig sovnet inn i sin sofa rett bak fru Dahl, så han hadde nok fått spølert blusen sin han. Per og Beth stelte med ham så godt de kunde. Han gned sig i øinene og vilde gråte; men da han så det var Per, slo han armene sine om halsen hans:

«Jeg vil kjøre mere jeg, Per!»

«Ja — men vi må bare tørre av den pene blusen din litt først!» sa Beth.

Arne så forskrekket nedover sig; — men da stakk han i å gråte:

«Det er ikke min skyld, jeg vil gjerne ha vest på mig jeg!»

«Kom, skal vi gå hjem vi,» sa Per. Han syntes synd i den vesle søvnige fyren.

Og så tok de Arne mellem sig og ruslet hjemover.

Da de var kommet et stykke ned i bakken sier Nils:

«Jamen den gode betalingen da?»

«Å blås,» svarte Per. «Vi kan da ikke flå den stakkars fattige kjerringa vell!»

«Hun sa jo forresten at vi endelig måtte besøke henne. — Det er opover der,» pekte han, «Mot Adal stasjon.»

SPØKERI OG TROLLSKAP

Oppe ved posthuset om formiddagen var det alltid mange som stod og ventet før posten kom. De samledes i grupper og pratet. Var det noget nytt blev det alltid drøftet lenge og vel der oppe.

En dag var det noget rent ekstra nytt. De som fortalte det svor på det var sant, de andre bare lo, men noget underlig noget var det iallfall.

Det var på Horten det var skjedd, men kunde det være sant på Horten, så kunde det likeså godt være sant i Åsgårdstrand.

Sent en aften, kanskje det var midt på natten for den saks skyld, var nogen som bodde i Brårudgaten på Horten kommet gående, og like i bakkehellet hadde de møtt noget pussig. Det var en bitte liten vogn med to likeså små hester foran, og oppe i vognen satt fullt av ørsmå mennesker, som så underlige ut og slett ikke

lignet almindelige folk. Gamle og rynkete var de, og alle sammen var de klædd i rødt. Straks de var kjørt forbi var de borte, som sunket i jorden.

Det var flere som hadde sett dem og alle var blitt helt vettskremte. Det måtte være noget trollskap, underjordiske eller noget annet ufyselig noget.

Ja det er nu meget underlig til i verden da — det var alle enige i.

Guttene var også ved posthuset den dag og fikk rede på hele historien.

De var redde, det var sikkert, men da mor fikk vite det lo hun av dem og sa at de måtte ikke tro på slikt sludder.

Det hjalp jo noget, men innerst inne trodde de nu litt på det allikevel.

Her i Åsgårdstrand var det også spøkeri, det var da aldeles sikkert.

På loftet hos styrmann Sørensen spøkte det så det stod efter, det hadde de da hørt hvert evige år de hadde vært i Åsgårdstrand. De to loftsværelser vilde ingen sove i, knapt nok at lste etasje blev bortleid om sommeren.

I år bodde to eldre damer der. En natt hadde det vært uvær og damene fortalte de hadde hørt lyder fra loftet akkurat som om tunge lenker blev trukket bortover gulvet. Og likesom sukk hadde de også hørt.

Nogen dager senere snakket de også om dette

oppe ved posthuset, og det blev videre fortalt at damene var blitt så redde at de visst var reist til byen.

Huset lå like oppe i bakken ved posthuset, og mange gikk på den annen side av gaten når de måtte forbi.

Guttene var dypt interessert. Per slo med nakken og mente på at det huset til Sørensen kunde han nok ha lyst til å undersøke litt nærmere.

«Du da kjekken,» sa Nils, «husker du da du mente du greide å pryle op Jørgen i vinter?»

Men den historie ønsket ikke Per å bli minnet om.

I virkeligheten var ingen av dem større mødige på dette spøkeriet, men det kriblet i dem av lyst allikevel. De vilde iallfall se på det loftet, og ved høilys dag var det sikkert ingen risiko. Men Lorentz var det nu tryggest å ha med sig.

Samme dags eftermiddag satt de nede ved moloen og fisket krabber og snakket om spøkeriet, da styrmann Sørensen kom ruslende nedover med snadden i munnen, han skulde ta imot dampbåten som lå ved Horten ennu.

Skulde de spørre ham?

«Mor'n, gutter!» sa Sørensen, «åssen går det med fisken, biter'n idag?»

De pratet litt sammen. Så kunde ikke Nils dy sig lenger:

«Er det sant at det spøker på loftet i gården Deres?»

«Kan ikke tro det, jeg har iallfall aldri merka no' til det!» sa Sørensen. Så pratet de ennu litt mere og guttene fikk lov til samme eftermiddag selv å komme op og se på loftet.

Det så ikke ut anderledes enn andre Åsgårdstrandsloft, men de merket sig nøie alt sammen, særlig trappen og dørene.

Nu hadde de for alvor fått lyst til å stå vakt der oppe en natt, for det så da virkelig så fredelig ut alt sammen, så noget farlig kunde det da ikke være.

Men først bort til Lorentz. Jo han var villig nok, og denne natten måtte det bli, for mor var reist til byen og kom først hjem imorgen. Dessuten, slikt noget som dette vilde de helst gjøre på egen hånd.

De gikk i seng til vanlig tid, men klødde ikke av sig, bare skiftet turnsko på føttene. Almindelige sko klampet så når de gikk. Det var mørkt og overskyet ute. De hadde foretrukket fint vær, men det fikk ikke hjelpe. Skulde det skje måtte det bli i natt. Ut av hoveddøren torde de ikke gå. Den måtte de jo også ha låst efter sig. Så lukket de forsiktig et vindu op og krabbet ut. De lyttet om Dina eller Beth hadde hørt dem. Nei da — hele huset sov.

Lorentz satt ute på bakken alt og ventet på dem.

Han var gjerne med på litt moro han. Noget spøkeri trodde han ikke større på — men en kunde jo aldri vite —. Han var jo også stor kar. Konfirmert ifjor.

Så gjaldt det å komme så stille inn i Sørensens hus som mulig, men det kunde vel ikke bli så vanskelig, damene var jo bortreist og alle i Åsgårdstrand la nøkkelen under dørtrækken når de ikke selv var hjemme.

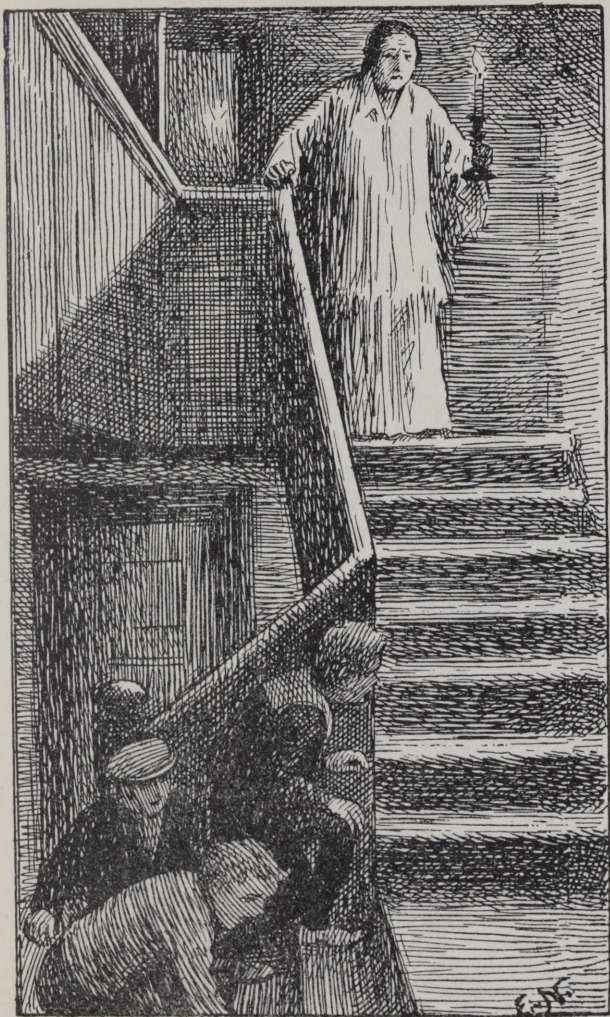
Men — nøkkelen var vekk.

Det var da også fatalt. De fikk prøve på å komme inn allikevel. Lorentz kjente huset godt, for hans mor hadde «morgenhjelpen» der. Et vindu på baksiden stod på klem, bare bundet på gløtt med en hyssing. Det var spis-kammervinduet, men stort nok til at de kunde krabbe inn.

Nu kunde de jo ikke være så helt sikre på om damene var hjemme eller om huset var helt tomt, så sandelig måtte de være forsiktige.

Lorentz kløv først op og halte de andre efter sig. Halvmørkt var det og fullt av tallerkener og fater innenfor vinduet, så det var ikke så lett vint å komme lydløst inn.

Men det gikk. Per satte bare det ene benet op i en ringe tykkmelk og Nils tok bort i en stekt makrell.

Så — nu videre avsted, først gjennom kjøkkenet, så ut i gangen og op trappen.

Det gikk fint — men trappen knirket. Det visste de, så de listet sig opover så stille som mulig og var kommet forbi den første avsatsen, da de hørte en stemme si:

«Tend lyset, Gunda, jeg synes det er nogen i trappen!»

Guttene huket sig raskt ned bak rekkverket, som heldigvis var tett. Døren blev åpnet og en bred lysstripe falt på trappen.

«Det er ingenting, du tror vel det spøker igjen du!»

Dermed blev døren lukket.

Guttene lå en stund musestille. Det var da forbistret uheldig at damene var hjemme, men nu var de jo omtrent oppe. Langsamt snek de sig videre og måtte hviske like inn i øret på hverandre for ikke å bli hørt nedenunder.

Damene hadde sitt soveværelse til venstre — så de holdt sig på den høire side av loftet.

Heldigvis stod døren til det ene loftsværelset oppe, så det var lyst nok til å finne frem.

Der inne lukket de døren sakte efter sig. En seng som stod der satte de sig på og pustet lettet ut.

Dette var da det mest spennende de nogensinne hadde oplevd — og spøkeriet hadde de nesten glemt.

De hvasket og lo så de stadig måtte hysje

på hverandre. Inne i en krok hang en hel del klær, mest dameskjørter, og det varte ikke lenge før de var klædd som damer alle tre.

Per og Nils så mest komiske ut, for skjørtene var jo så altfor lange til dem. Lorentz fant en lang kjepp, den satte han en damehatt på og hengte et gardin over det hele.

Når han holdt stokken over hodet så han grandgivelig ut som det verste og lengste spøkset som vel nogensinne hadde vist sig på denne syndige jord. Makrellen som Nils hadde tatt bort i, hadde han likeså godt puttet innensfor busserullen, og nu spiste han den op.

Med én gang hørte de en lyd — en underlig lyd — var det spøkeriet? Det var akkurat som noget strøk bortover loftet utenfor — det var absolutt uhyggelig. Det gjentok sig flere ganger. Så blev det stille. De ventet en stund, og Lorentz tok mot til sig og gløttet ut — men så ingenting.

De lyttet lenge, så kom det igjen — uff, dette var da uhyggelig. Lorentz var den kjekkeste, han lukket op døren igjen, og de hadde nær satt i et skrik alle tre, for borte i en krok, like under taket, lyste to øine som ild mot dem. Døren kom igjen i en fart, og ikke torde de lukke den op mere.

Den samme underlige lyden kom igjen. Det hørtes virkelig ut som lenker som blev trukket bortover gulvet.

Per var mest redd. Han stod ved vinduet og så ned.

«Tror du vi kan hoppe ned, for du skjønner, Lorentz, at dette er altså spøkeri dette, ser du!»

«Er du gæ'ern, hoppe ned herfra, det eneste måtte være om vi kunde komme bort i treet der og klyve ned, men — nei det går ikke det heller, vi må nok ned trappa!»

Så stod de stille og lyttet en stund igjen.

«Mjau» — sa det utenfor døren. Men da lo Lorentz så han måtte sette sig.

«Det var katta bare som glodde på oss ista', og det er'ke no' annet enn den store grenen der som soper på taket, så vi trodde det var spøkeri — og nu synes jeg vi skal komme oss ut igjen, for dette er jo både innbrudd og tjueri,» sa han — og pekte på fiskebenene som Nils hadde lagt i vinduskarmen. «Legg dem på gulvet du Nils, så kan det da iallfall se ut som det er katta som har tatt fisken!»

Ja ned og ut måtte de. Her hadde de jo ikke noe å gjøre lenger.

Og det Lorentz sa om innbrudd og tyveri var da sant nok. Så fikk de prøve på å komme samme vei ut som de var kommet inn.

«Hysj — ikke en lyd nå,» og de snek sig bort til trappen og ned til avsatsen, — men der seg de i knærne ende ned alle tre, for i halv- mørket like nedenfor trappen stod en stor hvit skikkelse.

Altså — et spøkelse allikevel!

«Å jeg er så dårlig, Gunda, hold lyset litt så jeg kan komme ut — ja takk — jeg har nøkkelene,» sa spøkelset og gikk ut.

Stille på ny — så guttene op på loftsværelset igjen.

«Nå gjelder det å nøite oss,» hvisket Lorentz, «vi må komme ut mens døra er oppe, men kjenner de oss er uløkka ute — da blir vi arrestert, hesp på dere noget, bind et tørklæ om hodet og skjul ansiktet!»

Og dermed rev de på sig et skjørt hver.

Ut på loftet gikk de, Lorentz i spissen, med kjeppen, damehatten og sløret høit over hodet — så lang som en evighet — damehatten slo rett som det var mot taket — og etterpå kom Per og Nils i dameskjørter som de måtte holde op i begge hender, for ikke å snuble — og om hodet røde tørklær.

De hadde ikke tid til å liste sig avsted nu, dette fikk stå til.

Ned trappen bar det.

Da river Gunda op døren for å se hvad som er på ferde — et hvin:

«Spøkelse — underjordiske — Petra — hjelp!!»

Døren blev smelt igjen.

Guttene ut og løp alt hvad de orket. Le måtte de — og dameklærne rev de av sig da de

var kommet rundt et hjørne. Lorentz tok alt tøiet i en tull under armen.

De pilte avsted og snart var de hjemme igjen.

Per og Nils krøp inn av vinduet, usigelig lettet over at alt var så fredelig hjemme. De lyttet, men hørte bare Dina snorke.

De kom sig i en fart i seng de også, men sove gjorde de ikke før det blev helt lyst — syntes rett som det var at de hørte skritt utenfor og var livende redde for at det kanskje var politibetjenten.

Det var bare én eneste én i hele Åsgårdstrand, og han pleide ellers å være deres gode venn — men nu var han blitt farlig.

Tidlig neste morgen fikk Lorentz ved hjelp av sin mor tøiet op på loftet til Sørensen igjen, og hun sørget for at katten fikk skylden både for tykkmelken og makrellen.

Utpå formiddagen blev det fortalt oppe ved posthuset som ganske visst, at frøknene Olsen om natten hadde sett de underjordiske i sin egen entré, og at de nok ikke vilde bo en dag lenger i det fryktelige huset.

Da posten kom leste en av gjestene op en notis i en Hortens-avis sålydende:

«I de siste dager har sinnene her på Horten vært meget opskaket i anledning et underlig kjøretøi, som blev sett i Brårudgaten natt til torsdag. Både kjøretøiet

og menneskene som satt oppi var så små, at redde sjeler har trodd det var underjordiske eller annet trollpakk. Vi kan berolige våre lesere med at det var et selskap dverger på vei til Tønsberg, hvor de er engagert ved den nye friluftsvarieté.»

Per og Nils gikk lenge fryktelig angst for politibetjenten, og denne historien har de aldri tort fortelle til andre enn den som skriver dette.

Og eldre folk fra Horten husker de «underjordiske» den dag idag.

TAKK FOR SIST

«Fin rase, sier du? — ekte gordonsetter, gett — er ikke født her i landet engang — jo det er fuglehund da, jakthund skjønner du, og så klok — se bare her — —» Nils la en kakebit på hundens snute.

«Nu teller jeg til tre, en — to — to og en halv — ser du? — han rører'n ikke — tre, —» glefs — snappet Foks kakebiten.

«Nu vil jeg prøve,» sa Per. Han satt på huk ved siden av Nils.

«En — to — tre!» Foks rørte sig ikke.

«Du kan skjønne du må si to og en halv — den er vant til det — prøv igjen!»

«En — to — tre — to og en halv,» glefs — kaken forsvant i Foks.

«Jo den er flink til å telle,» lo Per.

«Og så pen som den er,» fortsatte Nils. «Uchermann har malt den flere ganger, og du kan forstå at *han* ikke vil male fillebikkjer — nei Foks er nok utsøkt den.»

«Nei — nu får dere komme avsted da,» avbrøt mor, «ta bare Foks med dere.»

Det var Larsen ved bryggen som eide Foks,

men den holdt mest til borte hos Mallings, og særlig Nils var dens svorne venn.

Idag skulde de på landtur med rypesekk og niste. Per, Nils og Olaf hadde i flere dager planlagt turen, og Beth hadde fått tigget sig til å være med.

«Beth,» ropte Per, «hvad er det du somler efter nu da. Nu går vi!»

Beth hadde vært inne og speilet sig litt bare. Hun hadde fått sig en virkelig, ordentlig speiderbluse, og i all hemmelighet hadde hun vært i syskrinet til mor og tatt sprettekniven hennes og puttet i beltet.

Foks var henrykt over turen og «jaget» småspurven bortover jordene.

Nils kommanderte hinter.

Men det var ikke derfor Foks var på tur idag. Hver eneste liten hytte og hver busk opover måtte den ha undersøkt. De skulde plukke blåbær. Visste om en haug, hvor det yret av dem, og der skulde de slå leir og spise nisten. De gikk rett opover veien til Åsgården og var kommet et stykke forbi feriekolonien, da Nils savnet hunden.

Han pep — og han pep — nei Foks kom ikke. Så måtte de gå tilbake og pipe igjen.

Borte ved en liten plass hørte de den gjø.

«Bikkja har «stann», gett,» sa Nils. — «Gå stille!»

«Men — pleier jakthunder gjø når de har stann da?» spurte Per.

«Ja visst — når det er storfugl så!» forsikret Nils.

«Per — tror du det er ryper?» hvisket Beth.

Nei det var Per aldeles sikker på det ikke kunde være. Men kanskje hare? Nils holdt på storfugl han. — Men de måtte skynde sig. Guttene sprang og Beth efter.

«Hysj!» Nils stoppet op. De hørte ikke Foks lenger. Bare en sint mannfolkstemme.

«Tosken — han skremmer bort fuglen jo!»

Et langt hyl fra Foks bragte guttene i springmarsj.

Det var et ynkelig syn som møtte dem da de kom bort til huset. En mann holdt Foks i

nakken og prylte løs på den, og på bakken lå en blodig, død høne.

«Vil De slippe'n!» ropte Nils, «det er min hund!»

Han torde ikke gå nærmere, mannen så så sint ut.

«Ja er det di' bikkje, skal du få betale høna også, det har jeg greie på,» svarte mannen, — og før Nils visste av det, kjente han sig tatt i kraven og løftet inn i vedskjulet sammen med Foks.

Nils var dalet ned akkurat på huggestabben — og der satt han. Det hele var gått så fort,

at han måtte sitte litt før han fikk sanset sig. Foks ristet av sig taket i nakken og blev stående ved døren og lytte efter stemmene utenfor.

Nils sprang op og rusket i døren.

«Lukk op — hører De — lukk op!» ropte han ut.

«Betal høna først!» svarte mannen.

Vedskjulet de var stengt inne i var lite og uten vindu. Men gjennom dørsprekken kunde Nils både høre og se.

Mannen stod i husdøren rett overfor og svor på, at han vilde ha pengene for hønen før han slapp guttungen ut. Nils syntes han så fæl ut der han stod og truet med knyttneven.

Olaf og Beth stod litt unda; men Per sparte sandelig ikke munnen sin han heller.

«Ja — men når vi lover å komme med pengene imorgen da!» forsikret han.

«Fem kroner vil jeg ha — og det med én gang!» skrek mannen — og dermed slengte han døren i efter sig.

Her var gode råd likeså dyre som hønen.

De vrenge lommene sine alle tre, og den samlede formue var 47 øre. At Nils ingenting hadde, visste de.

Per gikk bort til vedskjulet og rusket i døren, men straks banket mannen på ruten inne fra huset.

Beth var fryktelig redd og holdt i all hemmelighet på sprettekniven. Olaf tenkte alt hvad

han orket og Per fant på de umuligste ting for å få Nils ut. Hver gang Per nærmet sig vedskjulet, hørte han bankingen på ruten og da måtte han rope inn til Nils. Men det hørte jo mannen likeså godt.

Vegg i vegg med vedskjulet var et lite fjøs og hele baksiden av uthuset var en gjødseldyngje, så fra den kant var adkomsten ikke lettere.

«Jeg går hjem og henter pengene!» foreslo Olaf.

«Å nei — gå ikke fra Per da,» bad Beth så ynkelig.

Per vilde ikke gå fra Nils. Og dermed måtte de jo bli der alle fire.

Mens de rådslo, ropte mannen ut gjennom vinduet:

«Vil dere se og nøite dere nå, har dere ingen penger så får dere dra hjem etter dem — guttungen og bikkja blir her så lenge!» — og dermed vinduet i igjen.

«Tror du han dreper Nils, hvis vi går fra'n efter pengene du Per?» hvisket Beth — hun stod med foldede hender.

Per klødde sig betenksomt i hodet. Å nei, det var jo pengene mannen vilde ha, så de kunde nu vel risikere å gå. Men å gi sig på slikt filleri da! Det var da for galt at mannen ikke vilde tro dem, når de lovt å komme igjen med pengene imorgen.

De kunde ikke nekte for, de var dyktig redde for denne mannen også. Og Nils ropte i ett vekk at de ikke måtte gå fra ham. Han hadde for sikkerhets skyld begravd vedøksen under en haug med ved og enda veltet huggestabben over. Han grøsset da han gjorde det og husket på både Ludvig den 16de og Marie Antoinette.

De andre tre var gått litt vekk fra huset, for at mannen ikke skulde høre hvad de sa. Per hadde fått øie på en liten glugge opunder mønet rett over fjøset og lurte på om ikke Nils kunde komme sig dit op og kanskje hoppe ned.

Men hvordan skulde de nu få sagt dette til Nils. Mannen hørte jo hvert ord likeså godt. Men tysk — ja det fikk de forsøke.

«Es ist eine Fenster auf das Haus!» skrek Per.

«Fenster er das,» rettet Olaf.

«Han skjønner det nok,» mente Per.

«Å er det du si-er?» kom det fra dørsprekken.

«Ich sehe ein Fenster hoch unter der Møne!»

«Skjønner ikke å du si-er!»

«Es ist ein Loch auf dem Hause da, tosken! Skjønner du ikke tysk!»

Endelig forstod Nils det. Han glodde rundt i leiligheten sin, men kunde ikke opdage noget vindu. Opunder taket lå en rekke staur, men å komme dit op var lettere sagt enn gjort. Ikke så det ut til å være noget ovenfor staurene heller, og selv om han kom op kunde han jo ikke få halt Foks efter sig. Og at mannen vilde

drepe Foks hvis han gikk fra den, var han nu aldeles sikker på. Og aldri i verden vilde han gå fra den hunden han var blitt så glad i.

Nei — dette begynte å bli langtekkelig, syntes Per — noget måtte de jo finne på.

«Vi får se å få låne nogen penger her i nærheten,» foreslo Olaf og snudde sig for å gå med det samme.

«Karusellkjerringen!» ropte Beth — «vent litt Olaf — jeg blir med.»

Tenk hvor dum hun var som rent hadde glemt sin venninne fra Bakkåsen. Det var jo nettopp her i nærheten hun skulde bo. Jo — Per visste det, og forklarte så nøie hvor det var at de ikke kunde ta feil mente de.

«Du Olaf, vi legger igjen rypesekkene våre og så går vi alt hvad vi orker!»

Det hadde ikke Olaf noget imot. Men han hadde nu sine store tvil da — om konen kunde hjelpe dem, hun var jo så fattig. Men de fikk forsøke. Og avsted løp de.

Veien var lang den, om føttene var aldri så rappe.

«Å Olaf — jeg er så redd mannen skal gjøre Per noget,» jamret Beth.

«Per greier sig nok,» trøstet Olaf. Og det måtte han si rett som det var. Han syntes han gikk så fort han orket han, men hun var alltid nogen skritt foran ham allikevel. De måtte visst ha tatt feil av veien, for de fant ikke hu-

set der hvor de mente det skulde være. Endelig kom de til et sted hvor en pike trodde å vite hvor karusellkonen bodde. Hun tilbød sig å følge dem. Måtte bare klæ sig litt først. De blev bedt inn i stuen mens de ventet.

«Sett dig du Beth — og pust ut litt. Du kan skjønne du ikke orker springe slik, du som ikke er eldre!»

Olaf var trett og sved selv han. Men det tenkte han ikke på. Beth hadde ikke ro på sig til å sitte — hun gikk frem og tilbake mellom døren og vinduet.

«Vær så snild og sett dig litt da, Beth!» Olaf så hvor rød og varm hun var.

«Uff at den jenta ikke kan skynde sig, ser du ikke det begynner å regne også,» stortutet hun i. Olaf blev rent ulykkelig. Å se Beth gråte slik var det verste av alt sammen. Hvad i all verden skulde han gjøre med henne. Vann var visst det beste. Han fikk se å få tak i litt, sprang ut i kjøkkenet og kom inn med litt vann i vannøsen.

«Jeg vilde bare gi dig litt vann — jeg trodde det vilde hjelpe,» sa han litt undselig og rakte frem øsen.

«Takk!» sa Beth og drakk litt, «det var deilig!»

«Velbekomme,» bukket Olaf.

«Å Per, Per!» jamret Beth igjen. Hun orket ikke være dame lenger.

«Nu kommer nok piken snart og så greier det sig alt sammen,» forsikret Olaf. Han hadde satt sig hos henne i sofaen. Stakkars lille Beth. Hvor han syntes synd i henne. Gad visst om han torde ta henne i hånden. Men før han hadde besluttet sig til det, kastet hun sig om halsen hans:

«Å Olaf — tror du han dreper Per!» hulket hun ennu verre enn før.

Nei noget slikt hadde da Olaf aldri oplevd — når hun bare ikke besvimte.

«Å vær så snild å ti stille da Beth, langt ifra da, du må ikke være redd for Per.»

Og Olaf studerte siden på hvad han egentlig hadde sagt for å trøste henne; men da piken snart efter kom inn, satt de begge to hånd i hånd i sofaen, og Beth spurte om det var mulig å få et stykke mat. Hun hadde ikke tid til å få smør på. Takk det var godt nok som det var.

Nu kom det an på om det var den riktige konen da. Barna skyndte på så piken nesten ikke kunde følge. Heldigvis var det ikke lang vei bort til huset. En kone kom nettop over gårdsplassen med en vannbøtte, stanset op og så efter hvem som kom nede i veien.

«Snilde, kjære karusellkone,» ropte Beth, hun kjente henne lang vei.

«Du må bli med oss med en gang, med en eneste gang hører du, en mann holder på å

drepe Per og Nils, bare kom straks og du må ha med dig 5 kroner!»

Puh — Beth måtte puste litt — dette var varmt. Våte var de av regnet også, men det var de klædd til.

«Men er det inte a Beth da, å er det på ferde med dig da?»

«Du må komme med én gang hører du, bare ta på dig noget mere, jeg skal fortelle alt sammen på veien, men du må ha med dig 5 kroner, men med en eneste gang — jeg skal — du skal få — mor vil være så snild med dig — å bare kom da!» hikstet hun.

«Johan,» ropte konen inn, «du får bli med du — Stina får se te ungen e' stønn.»

Johan så ikke synderlig villig ut, da han kretset sig ut. Men han var stor og visst sterk også, trøstet Beth sig med. Mens konen tok på sig fortalte Beth i flyvende fart hvad det gjaldt.

«Å pytt,» sa konen, «det skal vi nok greie!»

Hun gikk bort til kommoden og tok en pengepung.

«Tre kroner skal han ha for høna, men ikke en øre mere heller!»

Da de omsider kom tilbake til Per var det alt blitt langt på dag. Per stod på post han, frossen og våt så han ut, men strålte over hele fjeset da han så konen.

«Takk for sist, Per!» hun tok ham i hånden.

«Å — ikke noget å takke for!» Per bukket.
«Tror De, De kan låne oss 5 kroner?»

«Her er dem alt,» lo hun og viste ham pengepungen.

Mannen hadde nok passet på ved vinduet, for han kom ut med en gang.

«God kveld!» nikket han nokså gemyttlig. Han trodde vel han fikk pengene nu.

«Å — nei,» tenkte Per. «Vi trenger ikke gemyttighet her!» Nu var han ikke redd denne mannen lenger. Han gikk like mot ham med luen bak i nakken og hendene langt nede i bukselommene:

«Vil De lukke op den døren der øieeblikkelig!» Per skalv ikke engang i stemmen da han sa det.

«Nei, penga først,» svarte mannen. Men han var ikke sint i stemmen lenger.

Konen hadde alt pengene oppe, men Per vilde ikke gi sig han. Nu var det hans tur.

«Døren først op før De får en øre! Når jeg lover på æresord å betale høna, så skal De tro mig!»

Enten mannen alt hadde sett pungen eller Pers ord virkelig hjalp, visste de ikke. Men han gikk bort og låste op for Nils og Foks.

Nå — det blev en glede. Foks holdt på efter tur å rive alle barna over ende. Nils var støl og trett av å sitte på huggestabben — men hjer-

tens glad. Konen og mannen blev forlikte om kr. 3.25 for hønen. Og dermed gikk de.

«Takk for mig!» sa Nils og bukket til vedskjulet.

Barnas takknemlighet mot konen var stor og det blev avtalt at hun skulde komme og hente pengene når hun med det første kom ned til Åsgårdstrand. Per og Beth visste nok at mor vilde stelle godt med konen når hun kom.

Nede ved hovedveien skiltes de fra henne.

«Egentlig skulde jeg ikke ha noget igjen for dette,» mente hun, «dere husker da dere trakk karusellen gratis i Bakkåsen!» Men det vilde barna ikke høre tale om.

«Kom så roper vi hurra for Beth, for det var nu hun som greide det da,» sa Nils, da de nede på torvet skulde skilles fra Olaf.

«Er dere gale dere da — tenk her midt på gaten!» Beth blev rød bare ved tanken.

Nils vilde rope hurra for Beth han, og det vilde Olaf også — og så var de nødt til å gå inn i en port. Og Beth syntes det var så morsomt at hun ropte med.

«Ja idag har da iallfall Beth vært våken!» sa Per. Men hvad han mente med det forstod bare Beth selv.

EN ROTUR

Det var en augustedag i middagshvilen. Per lå ute på bakken så lang han var og leste. Nils satt ved siden av ham og bet i et gressstrå.

«Isj, er du ikke snart ferdig med den boka da!»

Per svarte ikke, bare stakk pekefingrene ennu lengere inn i ørene. Aftenen i forveien hadde barna vært på konsert borte på hotellet og etterpå danset. Beth hadde moret sig utmerket. Men guttene syntes ikke baller uten dessert var noget tess. Per hadde spist op en stor tallerken med stikkelsbærgrøt, da han kom hjem. Nils hadde røkt cigaretter nede i hotellhaven, til han fikk kvalme og var krøpet i seng med en gang. Idag hadde de ligget lenge og etterpå kjedet sig.

Nils stakk strået bort i øret på Per.

«Kan du ikke la bli mig da!» Per slo efter ham.

Han hadde lånt «Den gule ulv» av Lorentz og ønsket Nils dit hvor pepperen gror.

«Lorentz sa vi fikk lov å låne båten hans i eftermiddag!»

Per så op: «Hvorfor har du ikke sagt det før da?»

«Å — din mor sa hun trodde det blev uvær!» svarte Nils og så op på himmelen.

Per samlet sammen den veltjente gamle «Gule ulv» og puttet den inn på brystet: «Å blås, det kommer vel ikke så brått vell!»

«Vi ror til Storskjær,» foreslo Nils, «og der bader vi!»

«Det er langt dit gett,» Per så prøvende på himmelen, «nå ja, kom da!» Og de ruslet ned over mot båten. De tok hver sin åre og var alt kommet et lite stykke utpå, da de hørte nogen rope.

«Det er Beth,» sa Per, «hvis hun ikke får bli med, skal hun vel sippe igjen — vi kommer snart igjen!» ropte han inn til henne.

«Å ta mig med da, — jeg har sjokoladecigaretter til dere!» svarte Beth bønnlig.

«Sjokoladecigaretter,» hermet Nils hånlig.

Per hadde alt snudd og rodde innover. Han visste av erfaring at det var best å gi sig når det gjaldt Beth.

«Det blir nydelige greier,» mumlet Nils. «Åssen kan vi bade når vi har jenter med oss da, toskent!»

Til Storskjær blev de enige om å ro likevel. Men det var et drøit stykke og dyktig varme og trette var de da de kom frem. De drog båten vel i land, og Beth fikk streng ordre til ikke

å røre sig fra den flekken hun hadde satt sig på. Og så gikk guttene på den annen side og badet.

Per hadde dårlig samvittighet ved hele denne turen. Han visste han skulde ha sagt fra til

mor, før de rodde så langt. Han stundet etter å komme hjem igjen og var først tilbake hos Beth. Han var litt flau da han satte sig ned hos søsteren sin.

«Tror du mor er redd for oss, Beth?»

«Vet ikke mor om oss da?»

Per ristet på hodet.

«Vi får si det med en gang vi kommer hjem,» mente Beth, «vi behøver jo ikke være lenge vekk.»

Men da Nils kom vilde han endelig plukke jordbær først, og det vilde Beth også være med på. «Bare en bitte liten stund.» Og dermed blev de.

Og tre små rygger bøide sig og seks rappe hender plukket — og plukket. Skjæret var kjent lang vei for sine store jordbær. Og jordbær var det beste barna visste.

Beth hadde alt tre lange strå fulle og guttene halve luen.

Med én gang kom et heftig vindstøt.

De fór op og så forskrekket på hinannen — og sprang til båten alle tre.

Sjøen var svart så langt de kunde se den.

«Nå får du dra i gutt!» sa Per, han tok sin åre.

Beth sutret og huket sig ned bak i båten.

«Tror du det blir torden, Per?»

«Ti stille jentunge, blir det så blir det!»

Og de rodde en stund alt hvad de orket. De hadde medvind så de kom fort avsted.

Det tordnet langt borte.

«Å — det var helt borte i Brårudåsen det!» sa Per beroligende til Beth. Og videre rodde de.

Nils reiste sig og vilde legge op luen med jordbærene. Så gled åren fra ham, Per forsøkte å skåte, men de fikk den ikke.

«Jeg hopper ut efter den,» sa Nils. Men sjøen begynte å gå høi og åren var alt langt borte.

Guttene så på hverandre.

Per var hvit i ansiktet. Nils svelget tårene, og forsøkte å ro med den ene fjelen, men det gikk ikke. Så prøvde de på å vrikke med den ene åren de hadde igjen. Men det gikk ikke det heller. Beth gråt og bad Per komme bort til sig.

«Tror du vi drukner, Per?» spurte hun i et vekk.

«Hold kjeft!» svarte Per. Men angret det straks han hadde sagt det.

«Drukne? Å langt ifra — vi får rope!»

De var et godt stykke fra land, men de fikk prøve om de hørte ropene inne fra stranden.

Og så skrek de alle tre alt hvad de orket: «Vi har mistet åren — hjelp!» til de blev ganske hese.

Men båten drev nedover fjorden og de fikk ikke svar.

Nu var de rett utfor dampskibsbryggen. Uværet holdt sig ennu borte ved Horten, men det kom nærmere.

Og ingen så dem. Og ingen hørte dem.

Nils satt stille på toften. Han prøvde sig på en vittighet, men fikk den ikke riktig til.

Per hadde satt sig bort til Beth og la armen om henne:

«Gråt ikke mere du Beth, vi får nok snart hjelp!» trøstet han henne, men la til med et rent

fortvilet sukk: «Å når jeg bare hadde sagt fra til mor!»

Beth følte sig tryggere når Per satt hos henne. Men båten husket op og ned og vannet var så stygt å se på. Hun la hodet inntil ham og lukket øinene. Hun skalv og frøs i den tynne kjolen sin.

«Tror du far kan se oss nu, Per?»

Over Pers alvorlige ansikt gled et mandig uttrykk. Han følte ansvaret for den lille søsteren.

«Ja, Beth, det kan han nok, vi skal be Fader vår og så skal vi rope igjen.» Nils krøp bort til dem og så satte de sig tett sammen. De begynte alle tre på en gang å be. Da de kom til: «Ti ditt er riket, makten og æren,» syntes de det hjalp så godt. De blev sittende litt med foldede hender alle tre.

Så ropte de av alle krefter et langt «hjelp»!

De lyttet. Nei de hørte ingenting. Nils stirret rett frem for sig. Han tenkte nok på mor og far han også. Så skrek han i ennu sterkere enn før:

«Vi har mistet åren, hjelp oss!»

Det begynte å mørkne. Tordenskrallene var rett over hodet, regnet øste ned, og båten husket så de hvert øieblikk trodde den veltet.

«Kan du se huset vårt, Nils?» spurte Beth.

«Nei vi er for langt nede til det!» Nils måtte sne sig for å se på den kant, «vi er nesten ved Feskjær nu.»

«Gud som har oss småbarn kjær, se til mig som liten er,» begynte Beth.

«Nei — sandelig, vi får da ikke gi oss over lel,» sa Per. «En-to-tre: hjelp! — Hysj — rop igjen — var det ikke nogen som svarte?»

Og de ropte igjen og de hørte svar, tydelig svar, ropte ennu en gang, svar på ny. De stirret innover, og ropte og ropte. Var det ikke noget som rørte sig der inne på stranden? Jo — der så de tydelig en båt komme roende med to mann i.

De tre frosne små mennesker blev bragt i land mellom Feskjær og Saltkopp. Og det var ikke mere enn så de orket å komme sig hjem. Nils og Per tok Beth mellom sig og så bar det avsted, — og alle tre tenkte på det samme: «Å mor, stakkars mor!»

Det regnet ikke så voldsomt, men ennu lyste lynet stundevís op mellom trærne.

I bakken ved doktoren kom Andersen og sønnen hans med årer:

«Der er dem, nå Gudskjelov! Stakkars frua, så er da den sørja slutt. Vi skulde ro ut til Storskjær, mor deres trodde dere var der efter som båten til Lorentz var borte. Men — Herregud som dere ser ut da!»

Så snudde de og fulgte barna, og lenger borte i gaten kom «Halte-Kari», «å nei lel — der er dem — ja her har vært spell!»

Og så fulgte hun også, og eftersom de kom nærmere hjemmet, økte følget. Barna var alles venner, og dette var jo en stor begivenhet.

Utenfor huset gikk mor og drev frem og tilbake. Hun hadde gått der nu i flere timer. Visste jo ikke hvor hun skulde gå hen for å søke etter barna, men hadde sendt folk ut til alle kanter. Olaf hadde vært rent som forstyrret av angst for barnas skyld, og nu hadde han fått overtalt Lorentz og faren hans til å ro sig ut på fjorden. Han var så sikker på at barna hadde kullseilet og nu satt på hvelvet.

Mor gikk og tenkte på det også, at den svake like gutten var ute i båt i slikt vær og kanskje fikk sig et knekk ved dette. Og på Nils som hun hadde ansvaret for — den snilde, kjære Nils!

Hun så bortover veien. Der kom så mange mennesker.

«Å herregud — de går så stilt — hvad er det!»

Det var som stivnet alt i henne av angst — men — hun hørte stemmer — — Pers, — Nils's og lille Beths — javisst var det deres stemmer. Hun sprang dem i møte.

«Mor — mor — her er vi!»

Og i neste øieblikk hadde hun to par armer om halsen sin og to våte kinner inn til sine, og Nils var nok ikke større gutten enn han fikk sig en ordentlig klem han også.

«Å mor, vi har vært så fryktelig bedrøvet for

din skyld, vi skal aldri gjøre noget uten lov mere!»

Andersen strøk sig med håndbaken i ansiktet; men om det var regnet eller noget annet, han tørket vekk, er ikke godt å vite. Men iallfall tok han sig en dyktig skrå.

Da barna var kommet i seng og hadde drukket alt det varme de orket, banket det forsiktig på døren.

«Får jeg lov å komme inn litt?» det var Olafs stemme.

Jo da — selv Nils ropte «vær så god». Døren stod oppe inn til Beth og hun ropte «vær så god» hun også. Regnet silte av regnkappen og sydvesten Olaf hadde lånt av Lorentz. Han stod litt undselig først og blendet av lampelyset. Mor hadde tårer i øinene da hun gikk imot ham.

«Kom bare nærmere du Olaf, det gjør ikke noget om du er våt, det er nok for barnas skyld du er det. Takk, gutten min, dette skal jeg huske dig for!»

«Å — det er da ikke noget å snakke om,» han stammet litt, «det var bare godt å få sig en tur, og så vilde jeg si god natt til Per, og til Beth, og til Nils!»

Så måtte han bort til Pers seng.

«Bøi dig ned da — så skal jeg si dig noget rart, — du — vi to er orntlig goe kamerater, du!» hvisket Per inn i øret på ham.

Olaf så rent lykkelig ut da han rettet sig op.
«Olaf — nu må du gå,» avbrøt mor, «jeg er redd du blir dårlig efter denne turen, og din mor er vel engstelig for dig også.»

«Nei da — jeg tror ikke det, hun visste jo Lorentz og faren hans var med, og så sa jeg at jeg *vilde* ro ut!»

Nogen minutter efter, da Per nesten var sovnet, sier Nils: «Du Per — vi vil ikke kalle'n mer for «Olafen min» du!»

I VELDEDIG ØIEMED

Hele neste dag øsregnet det. Men aldri hadde barna hatt det så hyggelig før, syntes de. Det var godt å være hjemme hos mor. Og Dina var så rent ekstra søt mot dem.

Utpå formiddagen braket tordenen løs igjen. Beth krøp op på mors fang og hvisket: «Har jeg noget å være redd for, mor?» «Nei da, vennen min — ingen verdens ting!»

Da det tordnet som verst, gløttet Dina på døren og sa med et stort smil: «Jeg har satt på kaffekjelen — og så steker jeg nogen vafler!» Like etterpå skrapet det på døren og inn kom Foks, den vilde nok ha en hyggelig stund den også. Den satte sig straks bort til sin kjære Nils som om den vilde passe på, at han idag pent holdt sig på landjorden.

Ja det blev en deilig dag, med «ønskemat» til middag, lotterispill og annen lek — mor og Dina lekte med, og siden kom Olaf også.

Dagen derefter igjen var det stygge vær over for denne gang. Men lynet hadde slått ned flere steder. Oppe ved Rønningen var en ko blitt drept. Eieren var en fattig mann, så gjes-

tene følte forpliktelse til å hjelpe. De grep også gjerne anledningen til litt moro. En komité blev dannet, kaffeslaberaser holdt og resultatet blev, at en aftenunderholdning skulde avholdes til inntekt for de fattige folkene som hadde mistet koen.

Hele byen var interessert og forslag til program blev ivrig drøftet. Fru Sundt var i festkomitéen og Per og Nils blev anmodet om å være med i et tablå som het indianerleir.

Heisan — det blev moro! Drakter blev sydd og hønsefjær til hodepynt hentet langveis fra. Beth hoppet og danset, kastet ivrigere veggball enn nogensinne og øinene inne i alle krøllene strålte. Hvad hun skulde brukes til visste hun ikke ennu, men fru Sundt hadde lovet at hun også skulde få være med på aftenunderholdningen.

I avisen stod avertissement sålydende:

I veldedig øiemed avholdes en
AFTENUNDERHOLDNING
i kommunelokalet lørdag kl. 7.

PROGRAM:

Firhendig musikknummer av frk.ne K.
Solosang av Mme Trillerini.
Serpentinedans av Signora del Walle.
Franske viser av fru L.

Duetter, sunget av frk.ne K.

Pause.

Tablå: «Valkyrjen» efter Arbos maleri.

Tablå: Indianerleir.

Flere store plakater blev laget og satt op både ved hotellene og i utkantene av byen.

Så fikk Beth vite at hun også skulde være med i tablået med guttene. Hun følte sig i den syvende himmel, kunde nesten ikke sove om natten. Litt skuffet var hun over at hun ikke som guttene kunde ha fjærkrans om hodet. Men mor og hun hadde vært borte i butikken og kjøpt rødt tøy. Mor hadde sydd en liten kjole av det, og den var så søt at Beth gjerne hadde brukt den til søndags.

Generalprøven fredag gikk glimrende. Både ansiktet og hendene på store og små indianere var innsmurt rikelig med kaffegrut for å se indianske ut. Olaf var blitt med i siste liten. Først hadde han sagt nei, men de andre hadde overtalt ham. Da han stod der i indianerdrakt med det bleke ansiktet og briller så han jo ikke større indiansk ut, men mor fikk en god idé. Olaf skulde være gammel medisinmann — da passet brillene nettop. Det var jo også så sin sak å ta brillene av Olaf. Og kaffegrut i striper og streker over hele fjeset forvandlet snart Olaf til en ærverdig gammel medisinmann. Foks

skulde selvfølgelig være med. Den la sig straks på sin plass og var riktig flink den også.

Fra lørdag kl. 5 solgtes billetter. Per og Nils var helt fra middag i full krigsmaling. Den ene var den «Gule Ulv», den annen «den Sorte Ørn» — og forstyrret nabolagets middagshvil med indianerhyl.

Tablåene var sist på programmet, men alle assisterende hadde ordre til å være til stede i god betids.

Utsolgt hus. Festkomitéen satt på første benk. Fru Sundt hadde Arne med sig. De eldre brødre var indianere og Arne var litt fornærmet over ikke å få være med, men det trøstet jo å få sitte på første benk.

Det firhendige nummer gikk utmerket. Det var hittil strengt hemmeligholdt hvem Madame Trillerini var, men da hun seilet inn, overhensdig mektig og bred, med rød parykk, mustasjer nogenlunde skjult under et tykt lag med mel, en liten rød damehatt som bukett på den ene skulder og vifte i hånden, blev Madame gjenkjent av publikum som en av sommerens kavalerer, en sakfører fra Drammen.

Barbererens arie av Rossini var det første nummer. Op og ned, triller, pip, hyl og bass-toner, staccato, kokette slag med viften og energisk tramp av en mannfolkfot. Hurra for sang, og jeg skal love for publikum klappet. Arne fikk anbragt at «han hadde morgenkjolen

til fru Krogh på sig». Almen jubel. Serpentine-
dansen gjorde ikke mindre lykke. Det var en
student i almindelige klær, som hadde laken
festet på hver skulder, og danset, trippet, spar-
ket, hoppet, knelte, neide og flakset med lake-
nene så damene i salen måtte holde på strå-
hattene sine så de ikke føk av. De franske viser
skjønte ingen noget av, men damen var så søt
at alle klappet. Så kom duettene, riktig pent
var det, men publikum var nu innstillet på å
le og Arnes høilydte bemerkning til slutt:

«Hu' derre der var flinkest, for hu' blev først
ferdig!» gjorde ubetinget mest lykke.

Forheng blev trukket for scenen og «Val-
kyrjen» skulde arrangeres. En malerinne hadde
selv malt og klippet ut en flott hest som val-
kyrjen skulde sitte på. Den var klebet op på
papp og støttet op av treklosser på baksiden.

Valkyrjen måtte ha en vindustrapp for å
komme op på hesten. Det var ikke så ganske
lett med det ene synlige ben, som måtte være
i en bestemt stilling. Håret skulde flagre, for-
sikret malerinnen, og det var holdt prøve
med en ovnspuster som blåste op håret utmer-
ket. Jagende skyer var vanskeligere å få til.
Men tretoppene i forgrunnen var fint arrangert,
de stod så pent på rad.

Det vanskeligste av alt var belysningen.
Elektrisk lys tok man ikke så lett til da som
i våre dager. Kjøkkenlamper med petroleum

måtte gjøre tjenesten. De stod i en lang rekke mellom og under tretoppene.

Alt var i orden. Valkyrjen selv i blått gevandert balanserte på hesten, lampene blev tendt, vindustrappen tatt vekk, teppet gikk til side og ovnspusteren fungerte glimrende. Jeg skal si det gjorde lykke. Men publikum vilde se det en gang til.

Da skjedde det forferdelige. Gutten som brukte ovnspusteren kom bort i den ene lampen med blåsten, og flammen tok fatt i halen på hesten som jo bare var av papir.

Et redselens hyl. Alle indianerguttene som var i bakværelset og bare ventet på sitt tablå, styrtet frem med tomahawker og spyd og rev halen av hesten.

Et ubeskrivelig virvar. Arne trodde det hørte til og ropte hurra.

Sandelig kunde dette gått galt, men madame Trillerini i skjorteermer løftet den pene valkyrjen ganske rolig ned fra hesten, lampene blev slukket, og publikum som delvis i panikk var styrtet ut satte sig rolig på plass igjen.

Det varte litt før det blev ryddet op. Så blev indianerleiren satt op. Den var fin.

Midt på scenen stod en gryte som en gammel kone holdt en slev i, og i grupper satt, stod og lå guttene som indianere. Medisinmannen Olaf satt med benene over kors så alvorlig at en kunde bli rent redd ham. Beth lå med hodet

oppe i fanget til den gamle konen. Det var riktig koselig syntes Beth, for den gamle konen var jo hennes egen mor. Beth holdt den ene

hånden på Foks, som lå like foran gryten. Den lå så pent stille første gang tablået vistes, men da teppet annen gang blev trukket fra, fikk den øie på Uchermann nede i salen. Han hadde jo nettop malt hunden. Foks reiste sig, stirret på

ham og logret med halen, som om den vilde si: «Nei er du der — nå kommer jeg!» «Legg dig pent nu, Foks» — og litt bestemtere «legg dig!» sa Uchermann, og dermed la Foks sig stille og pent igjen. Så var det slutt. De optredende måtte alle frem på scenen og hilse og bukke. Og slik som de blev klappet for! Og så blev de alle sammen invitert til dessert på hotellet! Barna var med og indianerdrakten hadde de på sig hele aftenen. På veien fant Beth en mistet hønsefjær som hun stakk midt op i alle krøllene, så fikk hun fjærpynt hun også.

*

Og indianerleken fortsatte hele ferien ut. «Skal dere nu ha kaffegrut igjen,» sa Dina. Men den var nødvendig, sa barna. Ute i Fjukstadskogen gikk de på krigsstien, og det hendte nok at de nesten vettskremte andre unger når de med et «hugh» styrtet frem fra buskene.

HOS SIGØINERE

Det var tidlig en morgen. Like ut for Pers og Nils's vindu var det en som snorket — og det kraftig også.

Nils spratt op — «hører du det, Per?»

Jo, det var nok ikke til å ta feil av det. Guttene bort og rullet op gardinet. Nå hadde de da aldri sett på maken — der stod et telt slått op like utenfor og snorkingen kom fra teltet.

Nei — den var frekk syntes de. Det var da deres hus dette, hadde leid det for hele sommeren, og så kommer fremmede mennesker og setter op telt like på deres grunn!

De fikk på sig klærne i en fart, dette måtte de undersøke nærmere. Dina var oppe, hadde sett teltet hun også, men hun tok det med ro.

«Det er nok bare nogen seilere — de fyrene generer sig jo aldri for nogen ting!» sa hun.

«Mor'n Per,» sa en stemme — og ved kjøkkenvinduet stod en ung mann i skjorteermer og lo.

«Onkel Hans!!»

Det blev vel stas. Han og 2 kamerater var kommet med seilbåten sent på kvelden, og da

han visste hvor hans søster, fru Malling, bodde, hadde de uten videre slått teltet sitt op i haven der.

De kom inn til frokost alle tre, og Per og Nils satt bare og gledet sig til de selv fikk lov å dra på seiltur med telt.

Beth syntes teltet var så morsomt, så hun

vilde gjerne bodd der hun også, men hun fikk nøie sig med å se på det. Utpå dagen blev barna med ned og så på seilbåten også. Det var nå ingen av alle onklene som var så hyggelige som onkel Hans, da!

Men det blev flere oplevelser den dag.

Olaf kom springende og fortalte det var kommet sigøinere, som også hadde slått op telt borte på Jutestrand.

Olaf som hadde indianerdrakten på sig hadde sittet borte i skogen og lest, da en lang, svart fyr med en rød trøie plutselig hadde stått ved siden av ham. De glodde først på hverandre — syntes nok begge at den annen så underlig ut — så hadde den fremmede sagt noget som Olaf ikke forstod. Olaf blev redd og sprang like til Mallings.

Nyheten om sigøinerne var alt utover hele Åsgårdstrand og blev mottatt med blandede følelser. Ungdommen syntes det var spennende, men eldre folk vilde helst ha sigøinerne av gårde igjen.

Utpå dagen stod to kjerringer på kjøkkenet og tigget om mat og penger. At det var sigøinere var sikkert nok, skitne var de og klædd i bare sjaler og skjorter. Store ringer hadde de i ørene og brokete kjeder om halsen. Håret var en eneste svart lurv, og den ene konen hadde en liten unge i et tørklæ på ryggen.

Dina vilde helst ha jaget dem — «det er bare

noget tjuepakk,» sa hun; men Beth kunde ikke få øinene fra den lille ungen. Noget så nydelig syntes hun aldri hun hadde sett.

Kjerringene glodde på Beth også, og den ene tok bort i alle de gule krøllene hennes. Men da rev Dina Beth til sig — *det* vilde hun ikke ha mere av. For at bli kvitt dem måtte de gi dem noget, men Dina var glad da de var vel ute på veien igjen.

Disse kjerringene var innom overalt og tilbød sig for penger å spå folk, og enkeltvis gikk også mennene deres omkring og bad om å få lodde og reparere kjeler og gryter. Særlig den ene av dem så riktig skummel ut. Det var den samme som hadde skremt Olaf borte i skogen.

Samme eftermiddag gikk de alle sammen bort til Jutestrand for å se på sigøinerteltet.

Der ute var fullt av nysgjerrige som blev spådd, og mot 10 øre fikk de lov å se inn i teltet. Guttene var der inne, men Beth stod nede ved gjerdet og så det på avstand.

Neste dag var Per og Nils ute på seiltur med onkel Hans. Han hadde gitt barna en krone hver, og Beth som var hjemme studerte nu på hvad hun skulde bruke sin krone til. Mor hadde lagt den i en liten portemoné, som Beth hadde i et bånd om halsen og for sikkerhets skyld puttet den ned under kjolen.

Det var noget hun hadde slik lyst til — å kjøpe en liten dukke til den vesle sigøiner-

ungen, for henne kunde hun ikke glemme. Men hun var visst for liten til å leke med dukker, — hun kunde jo gå bort og se nærmere på den.

Det var like over middag, mor hvilte, Dina vasket op — ikke spor morsomt hjemme. Og Beth gikk utover mot skogen.

På veien møtte hun Lorentz og fortalte ham hvor hun vilde gå hen.

«Du skulde ikke gå dit bort alene, Beth,» sa han, «disse sigøinerne er noget pakk — hadde jeg hatt tid nå, var jeg blitt med dig — men gå iallfall ikke for langt da!»

*

Per og Nils var hjemme ved 7-tiden og hadde naturligvis en hel del å fortelle fra seilturen. Men hvor var Beth? Ingen hadde sett henne siden middag. Hun var borte hos Henny mente de, og kom nok snart.

Dina sa «værsågo» til aftensmat, men Beth var ennå ikke kommet og kl. var $\frac{1}{2}8$ alt.

«Nei — nå får dere hente henne,» sa mor. Og guttene gikk, men hos Henny var hun ikke. De spurte efter henne flere steder også, men ingen hadde sett henne.

På hjemveien møtte de Lorentz som fortalte at han like efter middag hadde møtt Beth på vei til sigøinerne. Da sprang guttene like hjem.

Mor og Dina blev bange for Beth de også, og alle fire gikk straks ut til Jutestrand. De gikk op mot sigøinerteltet, men der stanset den lange, svarte mannen med den røde trøien dem og sa at de ikke kunde komme inn.

Mor spurte om han hadde sett en liten pike med gult, krøllet hår og med rød kjole.

«Nei,» svarte han tvert og stillet sig midt foran dem, så det var umulig å komme forbi.

«Jeg er sikker på Beth er der inne,» sa Per. Men å trenge sig inn i teltet kunde de ikke.

«Bare vi hadde tatt Foks med oss,» sa Nils. Men hvad hadde Foks kunnet gjort? Det så ut som de hadde det travelt med noget inni teltet. Sigøinerne gikk ut og inn og snakket ustanselig på sitt eget underlige sprog.

Engang hørte de tydelig en som skrek.

«Nei,» sa mor, «nå vil jeg ha fatt i politiet, dette liker jeg ikke — spring efter politiet, gutter!»

Per og Nils så på hverandre og svarte ikke.

«Hører dere ikke hvad jeg sier? Spring efter politibetjenten, men se innom på veien om Beth er kommet hjem, skynd dere nå gutter, Dina og jeg blir her!»

«Tror du ikke det var bedre vi fikk fatt på onkel Hans, mor?» sa Per. «den politibetjenten . . .» han tidde og så på Nils.

«Du kan jo hente onkel Hans, så kan Nils gå til politibetjenten,» sa mor.

«Jeg — til politibetjenten — aldri i li»
Nils bet tennene sammen og så ned.

«Men hvad i all verden er det i veien med dere, gjør nu som jeg sier, gutter!»

«Men synes du ikke vi skal være aldeles sikre på at Beth er der inne før vi går til politiet, mor?» spurte Per. «Kom Nils, så går vi litt nærmere, og så plytrer vi signalet vårt, og er hun i teltet så forstår hun nok at det er jeg som plystrer — og kommer ut!»

Guttene hadde et bestemt signal de pleide plystre til hverandre og det kjente naturligvis Beth også.

Så gikk de litt nærmere og Per plystret klart og sterkt. Et øieblikk efter hørte de Beths stemme inne fra teltet rope: «Per!»

De syntes hun hørtes redd ut. De ventet litt, men hun kom ikke ut. Den store sigøineren stod fremdeles i teltdøren.

De vinket bare ned til mor, dermed sprang guttene avsted alt hvad de orket. Nu var de for alvor blitt bange for Beth.

«Jeg er ikke redd den politibetjenten jeg,» ropte Nils — «jeg henter ham, så får du fatt på onkelen din!»

Per sprang til det ene av hotellene, hvor det var dans den aften, og den første han så ute på dansegulvet var onkel Hans.

Per sprang like bort til ham, tok ham i armen og bad ham bli med sig straks. Denne skjønte

jo det var noget galt, men gav sig ikke tid til forklaringer, bare fulgte Per ut.

«Å ta med dig kameratene dine også, onkel — jeg skal fortelle alt underveis!»

Et øieblikk efter var de på vei alle fire. Per fortalte, og han forstod nok på onkels alvorlige ansikt at dette ikke var så ganske liketil.

«Hvordan i all verden kunde Beth finne på slikt, det er godt Nils får politiet med sig, disse sigøinerne er noget fantepak! — De har stjålet i flere hus her og er meldt til lensmannen alt!»

Borte ved gartneren stod Lorentz med trekkspill under armen. Han pleide å spille op til dans somme tider og nu var han på vei til Jutestrand, hvor han visste det blev folksomt ut over kvelden.

«Det er bra, Lorentz, bli med du også, så skal vi danse polka med hele det tjuepakket,» sa onkel. Og så blev han også med.

*

Men vi skal høre litt om hvordan det var gått Beth.

Da hun var kommet inn i skogen hørte hun skritt bak sig. Hun vendte sig og stanset, for der kom de to sigøinersker og den lille ungen satt på ryggen til den ene.

Beth neide. Hun var ikke spor redd dem, og den lille ungen lo ned til henne. De var like ved en benk og der satte de sig alle tre.

«Å — får jeg lov å holde det lille barnet litt da,» sa Beth.

«Værsågo — her Tulla!» sa moren, og la ungen i armene på Beth.

«Du bo her?» spurte den annen kone.

«Nei, jeg er bare badegjest jeg!» svarte Beth.

«Baddgjest — ikke forstå,» svarte konen, «har du penger?»

«Ja da,» sa Beth, «jeg har en krone, og den skal jeg kjøpe en dukke til Tulla for!»

«Hvor krone henne,» sa konen og gav sig til å føle og ta på Beth, som slo hånden hennes vekk og selv trakk op portemonéén og viste henne kronen.

Beth syntes nok sigøinerskene så sig svært omkring, men tenkte ikke større på det. Så spør den ene:

«Har du far her nede?»

«Nei far er død han!» svarte Beth. Hun satt med ungen på fanget og syntes det hele var veldig morsomt.

Så tok moren barnet op i tørklæet igjen, men det skrek og strakte armene efter Beth — som fulgte efter sigøinerskene og barnet — helt bort til Jutestrand — op mot teltet og — inn i det!

Der inne var det to kjerringer til, foruten den lange, svarte sigøineren og enda to mannfolk til.

Teltet var stort og Beth satte sig nokså tro skyldig ned hos barnet som moren hadde lagt

fra sig på en bylt tøy borti en krok. Tulla hadde fått fatt på en av fingrene til Beth og lå og storlo op til henne.

Det luktet kaffe og en av kjerringene fant frem kopper.

De pratet en hel del som Beth ikke forstod noget av, men hun skjønnte de snakket om henne. Med ett kommer den ene konen bort til henne, trekker snoren med portemonéén frem og tar uten videre Beths krone og putter den i sin egen lomme.

«Nei — vet De hvad,» ropte Beth, «det er *min* krone det!»

Men da lo de alle sammen.

«Du skal få lov å beholde den, hvis du vil kjøpe noget til Tulla for den,» sa Beth — men da lo de enda mere.

I det samme kom enu en sigøinerkjerring inn, hun var gammel og så ut som en heks. Hun sa noget og begynte å lete nede i alle lommene sine. Beth syntes hun måtte ha hundre skjorter på sig — og med ett trekker hun op et gullur med kjede. Beth så det såvidt før den lange, svarte mannen nappet det fra konen. Han så på Beth og alle snakket i munnen på hverandre. Men da blev Beth redd, reiste sig og sprang til døren. Her var det ikke hyggelig lenger — men hun blev tatt i armen og puffet bort på tøybylten igjen.

«Jeg vil helst gå hjem nu, jeg,» sa hun og

prøvde på ikke å vise hvor bange hun var. Men de ropte og snakket alle sammen, og en av dem truet henne med en knyttneve.

Nu blev Beth nesten fra sig av skrekk. Mor til Tulla forstod det nok også, for hun gikk bort til henne, klappet henne på kinnet og sa:

«Bare sitte stille, ikke redd, vi ikke onde, passe Tulla, snart komme ut, sitte stille!» Der satt hun. Torde ikke røre sig, men blev snart litt roligere da hun forstod at de ikke tok større notis av henne lenger.

Eftermiddagen blev lang. Ungen sov og Beth angret bitterlig at hun ikke hadde fulgt Lorentz' råd å holde sig borte fra teltet.

Et par av sigøinerne var gått ut, men kom snart igjen og det blev den samme rivende forte praten. Beth forstod bare et eneste ord og det var «lensmannen». Rett som det var så de bort på henne — og den samme knyttneven truet henne igjen.

På nytt vilde hun prøve å gå, men blev satt på plass ennu ettertrykkeligere enn før. Alle sammen gikk omkring og tok i ting, og snart forstod Beth at de pakket ned sakene sine. Det gikk i en fryktelig fart og nu blev Beth redd for at de skulde ta henne også med sig. Hun forstod slett ikke hvorfor hun ikke fikk lov å gå — og da mor til Tulla engang kom bort, hvasket hun til henne:

«Hvorfor kan jeg ikke få lov å gå?»

«Bare sitte, ikke redd, snart gå!» svarte konen og klappet henne igjen. Like etterpå hørte hun Per plystre signalet — hun var ikke et øieblikk i tvil om at det var Per, og skrek alt hvad hun orket: «Per!» Men i samme nu hadde hun en svart, fæl hånd for munnen sin

og den samme knyttneven like op for øinene sine.

Da torde hun ikke røre sig mere, bare satt stille og ventet. Det var helt underlig, men nu var hun ikke redd lenger. Nu var hun helt sikker på at hun blev hjulpet ut. Nu visste jo Per hvor hun var og hun satt tålmodig og ventet.

De lot til å være ferdige med pakningen — det gikk i en fykende fart inni teltet. Hun hørte en hest vrinske og forstod de lesset på en kjerre.

Plutselig var det så mange som snakket, hun lyttet — — det var ikke bare sigøinerne — — det var andre også.

«Pst, stopp der! Hvor skal dere hen?» sa en myndig stemme utenfor.

Beth var oppe og ute av døren før sigøinerne sanset det. Hun sprang rett ut, holdt på å snuble, men blev tatt og løftet i været — —.

«Onkel Hans!» — og så kunde hun ikke mere, hun hulket som hennes lille hjerte skulde breste, men det var av bare glede — for der var mor, Per, Nils, Dina og alle sammen.

Og der stod lensmannen og politibetjenten, et par mann hadde de også tatt med sig og en hel del «seilere» stod nede i bakken.

Og dermed blev «tjuepakket» kjørt like til arresthuset på Horten. Hvorfor de hadde holdt fast på Beth var naturligvis for at hun hadde

sett det stjalne gullur og kjede, og de vilde komme sig unda før politiet tok dem.

På en tømmerstokk nede ved vannet satt Lorentz og spilte op til dans, og så muntert hadde det nok ikke vært på Jutestrand før, for «hele byen» hadde sett lensmannen komme kjørende og i flokk og følge drog de efter ham.

Så fant nogen på å kaste småmynt til spillermannen for hver dans han spilte — og Lorentz hadde nok aldri vært så rik før som han blev den kvelden.

Da Beth skulde gå i seng sa Dina:

«Nu har jeg satt på to store gryter med vann, for har du vært inne i det luseteltet så lenge, så trenger du vask, det har jeg greie på!»

Og Dina skrubbet og vasket hele Beth og for sikkerhets skyld puttet hun også alt tøiet som Beth hadde hatt på sig i vaskebaljen.

Guttene fikk sig en vannmugge hver de også — «for selskaps skyld,» sa Nils.

Da Nils var kommet til politibetjenten hadde denne sagt:

«Hvad er det du vil, min venn!» og herefter kalte Nils ham alltid for «min venn politibetjenten,» men hvorfor guttene alltid lo slik når Nils sa dette, det forstod bare guttene selv.

STOR SVØMMEOPVISNING

Beth og Henny var enige om at Maren badekone var riktig vemmelig. Ikke fikk de lov å være så lenge uti som de gjerne vilde, og skjenne og bråke gjorde hun alltid.

Igår hadde fru Sundt mistet et håndklæ i bassenget. Det lå nede på bunnen og både Henny og Beth hadde tilbudt sig å ta det op. Men nei da, «hold dere vekk unger, jeg skal nok få en gutt til å dukke efter det,» sa hun — akkurat som ikke både Henny og Beth også kunde dukke.

Alle andre roste småpikene for hvor flinke de var blitt til å svømme. «Dere svømmer som fisk,» sa de. «Og meget bedre,» sa Nils, «dere stuper jo — og det har jeg aldri hørt at fisken kan.»

Så satte de sig ned i haven borte hos Beth, snakket vondt om Maren og utklekket en glimrende plan. Men begge måtte spørre sin mor om lov først. Og de fikk lov.

Neste dags formiddag skulde de ha stor svømmeopvisning. Men hvordan, det var det som var så spennende.

Per og Nils fikk ikke vite annet enn at de måtte være nede ved badehusbroen kl. $\frac{1}{2}$ 11. Det var jo dametid så guttene kom ikke inn på badehuset. «Men det gjør ingenting,» sa småpikene og lo til hverandre og til mor. Hennys mor, Dina og fru Sundt skulde også møte op og se på småpikene svømme.

Lenge før tiden var guttene borte i badehusparken. De kunde ikke begripe hvad småpikene hadde fore. At de vilde lage skøierstreker skjønnte de nok. Men hvad? det var best de var tidlig ute.

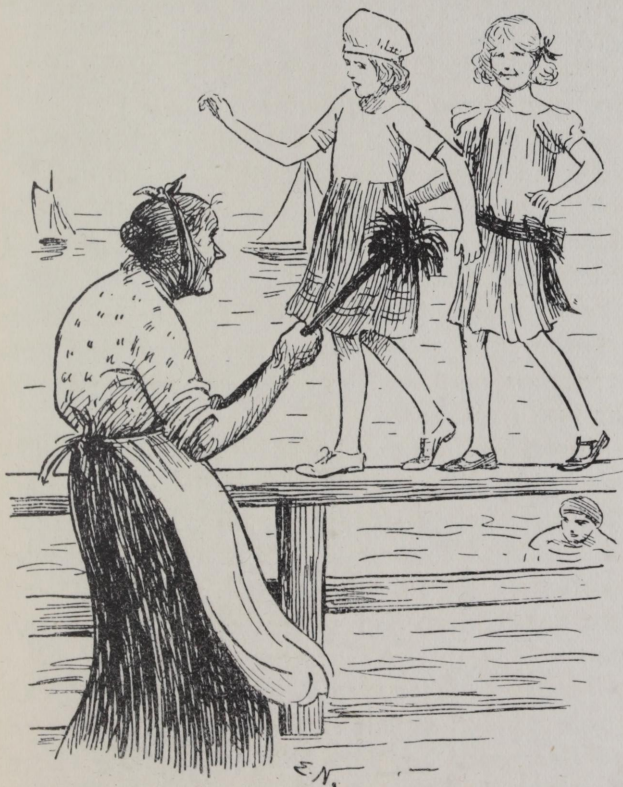
Foks diltet efter Nils hvor han gikk, og nu var den også med. Guttene kastet smutt ut over vannet og Foks var ustanselig i sjøen og hentet inn stenene igjen.

Men hvad i all verden var det for nogen unger som kom der? Jo visst var det Beth og Henny. Men slik som de så ut — og slik som de lo. Nogen gamle kjoler som de for lenge siden var vokset fra hadde de på sig, og føtene stakk i nogen sko som det nesten ikke var såler i.

Per visste at skoene til Beth nettop var kassert og lagt i søppelkassen. Nei dette var da rent for galt å spjåke sig slik ut her nede i Åsgårdstrand hvor alle andre var så pent klædd. Beth hadde ingenting på hodet, men om livet et gammelt skjerf bundet i en stor sløife på siden. Guttene forstod ikke et plukk av det hele. Men

det var vel ikke noget galt de havde fore, når mor var med.

Så — nu var det innbudte publikum kommet.

Beth og Henny hvisket noget til hverandre og sammen gikk de ut på badehusbroen — helt bort til badehusdøren.

De kalte begge to på Maren. Måtte rope flere ganger før hun svarte. Maren hadde det travelt hun, men gløttet ut:

«Hvad er det dere vill! Skal dere inn så kom da vel! Har ikke tid til no' tøis!»

«Vi vil bare låne et håndklæ av dig,» sa Henny. Maren slengte døren hårdt i.

«Kom ut litt igjen da, Maren, vi vil bare vise dig hvor flinke vi er blitt til å svømme!»

Maren kom ut. Men nu lo småpikene slik at Maren blev sint. Hun kom fykende helt ut på broen med den store svaberen i hånden. Småpikene lot som de blev redde. De var jo i virkeligheten ikke redd henne nu, hvor både guttene, mor og Dina som var så stor og sterk, var like i nærheten.

Maren brukte munn og lovet på at hun skulde nok holde skikk på slike røverunger. Og dermed kløv begge småpikene op på rekkverket. Til slutt stod de øverst på kanten og balanserte.

«Men er dere reint gærne,» sa Maren, «vil dere pakke dere ned — og det litt fortere enn svint!»

«Ti stille, Maren,» sa Beth — «vi er så lei av å høre på den skjenningen din bestandig — vi bad bare pent om å få låne et håndklæ vi, og så holder du slikt — slikt — cirkus!»

Men var Maren sint før, så holdt hun nu helt på å eksplodere. Hun løftet svaberen i begge hender og gikk like bort mot Beth og Henny.

«Ser dere alle sammen — Maren vil myrde oss!» ropte Henny og Beth i munnen på hverandre. — «Vi må redde livet!» Og dermed hoppet de begge to med fulle klær i vannet.

Guttene satte i et hyl. — «S—schnurre mig flott gjort, gettl!» Ingen var redd for de to som var ute i vannet, de var sikre nok til å svømme. Maren sa bare et: «Jøssenamm» og slapp svaberendene ned, ut i vannet, det var på nippet den ikke var falt like i hodet på Beth.

Det var tungt å manøvrere i vannet med klær på. Og så lo de også slik at de nesten mistet pusten av bare latter.

Ja visst blev det cirkus, slikt leven holdt de.

«Hjelp Maren — vi drukner!» ropte Henny.

Foks som hadde sittet på stranden med spisse ører syntes det nu var på tide å redde hvad som reddes kunde. Med et langt byks satte den ut i vannet, svømmet bort til Beth, hugg tennene i det lange skjerfet hennes og begynte å buksere henne i land.

«Slipp,» hylte Beth, «slipp!» ropte Nils, «kom her Foks,» men dette var liv eller død for Foks. Beth skulde i land og den halte og halte i henne mens Beth hylte «slipp» og slo efter den. Inne på stranden fikk da Nils endelig Foks til å gi slipp på Beth.

På broen stod Maren så stillferdig og bad småpikene så pent om å gi henne svaberen. «Skjønner dere ikke at jeg er ansvarlig for hele

inventaret her på badehuset, og mister jeg svaberen må jeg sjøl betale en ny en!»

Men da svarte Beth noget som Maren husket lenge:

«Ja visst er du ansvarlig for hele inventaret, men vi også hører til inventaret ser du, og du skal ikke være så gretten og sint bestandig, du Maren, den andre badekonen er blid og søt bestandig hun! Nu kan du vente litt Maren, så skal du få se at vi også kan ta op noget fra bunnen!»

Men først måtte skoene av, de var for tunge å svømme med så dem sparket de av sig. De så ikke efter dem engang da de forsvant nede i vannet og det lange skjerfet fikk Beth tatt av sig og slengt op på badehusbroen. Dermed dukket de begge efter svaberen som lå nede på bunnen. De kom op igjen med den i hendene, krabbet op på broen og leverte den høitidelig til Maren. «Takk!» sa hun og gikk nokså stillferdig inn og lukket døren efter sig.

Så krøp småpikene op på rekkverket igjen og Beth viste sitt glansnummer. Hun samlet skjortene mellem knærne, strakte armene sammen i spiss over hodet og stupte så elegant og fint at publikum som nu var samlet oppe på broen, klappet for henne. Men Nils holdt godt fast i halsbåndet på Foks.

Mor og fru Jørgensen hadde tørre klær med sig i hver sin pakke og småpikene kom snart i

de riktige klærne igjen. Det gamle våte tøy de hadde hatt på sig la de i en haug foran badehusdøren.

Samme dags aften da Beth hadde lagt sig og mor var inne for å si god natt til henne, sa Beth:

«Du mor — var det slik du stupte da du den gang reddet mig fra å drukne — du hadde jo også klær på dig!»

«Å ja — så omtrent,» sa mor, «og nu vil jeg si dig Beth, at jeg er så glad for du er blitt så flink til å svømme — du er blitt riktig en kjekk liten pike!»

«Mor — er du aldeles sikker på, at du er likeså glad i mig som i Per?»

«Lille Beth — du kan da begripe det — det må du aldri tvile på!»

Nu var ferien snart slutt, men før de reiste skulde de ha det vanlige avskjedsselskap.

Mor og Beth satt ved havebordet og skrev liste over hvem de skulde be. Det var slett ikke så mange at det egentlig var nødvendig. Men Beth skulde gå rundt og invitere og måtte ta gjestene efter tur så ingen blev glemt. Alle hadde vært hyggelig og snilde og alltid hjelpsomme, så egentlig hadde de lyst til å be hele Åsgårdstrand, men det blev nu litt for mange.

Beth dikterte:

«Først Lorentz og Andersen. Og Justine Syversen — hun kan jo ikke gjøre for at den spraglete koen hennes flyr efter røde kjoler. Så vil vi ha Halte-Kari, Hjertine, Josefine — og så er det ikke flere. Jo den snilde karusell-konen, mor.»

«Selvfølgelig,» sa mor. «Men Beth — det er én som jeg ikke tror har det noget videre morsomt som jeg synes vi skal prøve å gjøre det litt hyggelig for!»

Nei Beth kunde slett ikke huske nogen flere.

«Det er en som du kjenner, som jeg tror blir riktig glad for å bli buden, Beth — tenk dig godt om!»

Beth så først spørrende på mor, så blev hun rød, så ned og hvisket: «Maren badekone.»

Og så kom hun også på listen.

Så bakte Dina kaker, barna pyntet med blomster og mor la sine fine servietter overalt. Gjestene kom og Beth syntes Maren badekone var den hyggeligste av alle sammen.

«De vet at jeg er litt brå av mig, fru Malling, men jeg mener ikke noget med det, ser De,» sa hun, da hun takket for sig.

*

Tidlig en morgen uken efter stod de med flyttelasstet på bryggen.

Beth hadde vært førstemann oppe idag. Hun

hadde ikke rukket å si farvel til skomakerens igår. Vilde gjerne vært flere steder også, men hadde ikke fått lov. Mor var nu alltid så utidig med den spisingen om morgenen syntes hun. Mange av deres venner var møtt op og alle hadde de blomster med. Justine kom snart til byen og lovet å komme op, Hjertine også. Guttene lovet å skrive brev til Lorentz. Og Andersen strålte i nye gamle bukser efter Sundt.

I siste liten kom karusellkone med en bukett til hver av barna. Og sandelig var Maren badekone møtt op med blomster hun også.

Foks sprang frem og tilbake og gjødde. Var rent ulykkelig over at den ikke fikk bli med, og Nils likte slett ikke å skilles fra Foks han heller. Sundts reiste med samme båt, Olaf skulde komme efter med det første.

Og dampbåten gled fra bryggen, barna viftet om kapp med alt aspargesgresset i buktene, og så lenge de kunde kjenne hverandre svartes fra bryggen:

«Kom endelig igjen til neste sommer da!»

Bøker for småpiker.

Duchesne-Vauvert: Lille-Dora. Fortelling for småpiker. Med bilder. Kr. 2.00, kart. kr. 3.00.

Winther: Trollungene. Fortelling for småpiker. Kr. 2.50, kart. kr. 3.50.

— **Trollungene utenlands.** Fortelling for småpiker. Kr. 2.50, kart. kr. 3.50.

— **Trollungene på ferde igjen.** Kr. 2.50, kart. 3.25.

— **Vivi.** Fortelling for unge piker. Kr. 3.50, kart. kr. 4.50.

May, Sophie: Lille Prudy. Ved Adelaide Stang. Med bill. Kr. 1.00, kart. kr. 2.00.

— **Susy, Lille Prudys søster.** Ved Adelaide Stang. Med bill. Kr. 1.00, kart. kr. 2.00.

— **Kaptein Horace, Lille Prudys fetter.** Ved Adelaide Stang. Med bill. Kr. 1.00, kart. kr. 2.00.

N. W. DAMM & SØN, OSLO

LOUISE

HORN:

GLADE

SOMMER-

DAGER

